

BUDAKALÁSZI

XIV. évfolyam | 8. szám
2020. november

HÍRMONDÓ

Budakalász polgárainak lapja • Stadtblatt für Kalasch • Лист грађана у Калазу

A TARTALOMBÓL

- A Kálvária-telkek 2016-os eladásának következményei
- Budakalászra költözhet a Pedagógiai Szakszolgálat
- Ismét aktív a Levendula Kör - tökfaragás kicsit másképp
- Karácsonyi meseíró-pályázat gyerekeknek

Karácsonyi játék- és élelmiszergyűjtés

Budakalász Város Önkormányzata és a Dunakanyari Család- és Gyermejjóléti Intézmény Budakalászi Szolgálatát idén közös összefogással azt szeretné elérni, hogy egyetlen budakalászi gyermek se maradjon karácsonyi ajándék és ünnepi vacsora nélkül.

2020. november 16. és december 15. között a Polgármesteri Hivatal ügyfélszolgálatára kihelyezett ajándékpalcokra szeretettel várjuk a felajánlásokat:

- új vagy használt, de ép és tiszta állapotú gyermekjátékokat,
- mesekönyveket,
- édességeket,
- tartós élelmiszereket, illetve tisztítószeret.

A Család- és Gyermejjóléti Szolgálat további felajánlásokat is szívesen fogad:

Cím: Budakalász, Budai út 31.
Telefonszám: 06 20/291-0728.

„DE FÖLRAGYOG MAJD AZ IGAZSÁG NAPJA ÉS SUGARAI GYÓGYULÁST HOZNAK”

TISZTELT BUDAKALÁSZIAK!

A „Budakalász Díszpolgára” kitüntetés városunk legrangosabb elismerése. Ebben az évben többen is a 2012-ben elhunyt budakalászi polgármestert, Parlagi Endrét terjesztették a testület elé.

Parlagi Endre 1944. június 4-én született Budakalászon, és egészen haláláig a településen élt. 1969-ben közigazgatás diplomát szerzett, majd informatikai területen dolgozott és szoftverfejlesztéssel foglalkozó vállalkozást alapított. A rendszerváltás idején csatlakozott a megalakuló Magyar Demokrata Fórumhoz, a budakalászi MDF alapító tagja volt. Az első szabad önkormányzati választáson a legtöbb szavazat elnyerésével lett önkormányzati képviselő, illetve tagja lett a Pest Megyei Közgyűlésnek is. 1992-től fél éven át alpolgármesterként vezette a testület munkáját, illetve tíz éven át tagja volt a Településfejlesztési Bizottságnak.

Parlagi Endre az 1994 és 1998 közötti önkormányzati ciklusban megalapította a Budakalászi Szent Erzsébet Alapítványt, amely 2012-ig a város legaktívabb karitatív szervezete volt. Alapító tagja, elnöke és támogatója volt a Budakalászi Lenvirág Alapítványnak is, amely a Lenvirág Táncegyüttes stabil, támogató hátterét jelentette. 1998-ban ismét a budakalászi testület tagja és a Pénzügyi Bizottság vezetője lett, a 2006-os helyhatósági választásokon pedig elnyerte a helyiek bizalmát, akik Budakalász polgármesterévé választották. – A 90-es évek elején volt bennünk egy nagyfokú lelkesedés, hogy milyen Budakalászt akarunk, és az a tapasztalatom, hogy 2002 óta megváltozott ez a normarendszer. Azt szeretném, hogyha visszaállítanánk az erkölcsi alapú és demokratikus működést – fogalmazott. Azt vallotta, hogy „a testületi és a polgármesteri munka közszolgálat”.

Polgármestersége idején a község, majd kezdeményezése nyomán később már város, jelentős fejlődésnek indult. Új utak, játszótérek, közösségi terek épültek és stabil gazdálkodás, gondos tervezés jellemezte a város életét. Új óvoda épült a Szalonka utcában, javult az infrastruktúra. A településori rendszer bevezetésének köszönhetően Budakalász tiszta, rendezett településsé vált. Parlagi Endre becsületes, önzetlen ember volt, aki sokat tett Budakalászáért és a magyarság határokon átvéltő újraegyesítéséért egyaránt. A hetvenes évektől számos alkalommal látogatott magánemberként Erdélybe, ahova magyar nyelvű könyveket, gyógyszereket vitt, a romániai forradalom idején pedig segélyszállítmányt kísért Erdélybe. Sokat munkálkodott azon, hogy a határon túli magyarsággal kapcsolatot teremtsen, segítséget, bátorítást adjon az ott élő magyaroknak.

Először 1998 szeptemberében látogatott el Lövétére, ekkortól indult a két település közötti intenzív kapcsolat. Megosztotta tudását, sokéves tapasztalatát, és segítette feltárni és kiaknázni Lövete lehetőségeit. Ezt követően a két település vezetői, majd iskolai között is megkezdődött a kapcsolatfelvétel. A 2000-es évek elején számítógépeket adományozott a Lövetei Székely Mózes Iskolának, hogy az ott tanuló diákok megismerkedhessenek az informatikával.

Segédkezett a helyi újság, a Lövetei Kiáltó megjelenésében, a Kiruly sarki iskola felújítására 3 millió forintot gyűjtött; a Lövetei Kisboldogasszony-templomnak pedig zászlót adományozott. Végül kezdeményezte, hogy Lövete és Budakalász testvérkapcsolatot létesítsenek. Munkája eredményeként a budakalászi és a lövetei emberek között személyes barátságok kötődtek, amelyek a mai napig tartanak. Budakalászi mintára útjára indította a Lövetei Szent Erzsébet Alapítványt is, ezen keresztül támogatta az ott élő rászorulókat. Huszonegy évvel ezelőtt létrehozta a Lövetei Magyar Diák Díjat, amelyet az anyaország kultúráját legjobban ismerő diákok kaphatják a mai napig. A délvédelmi Adával 2009-ben épített ki testvérkapcsolatot. Kezdeményezésére készült el az adai Damjanich dombormű, azzal a céllal, hogy az ottani magyarok méltó helyen tudjanak megemlékezni nemzeti ünnepeinkről.

Parlagi Endrét 2011-ben a Kárpát-medencei Kisebbségi Magyar Közművelődési Civil Szervezetek Fóruma elnökévé választották. A kárpátaljai Gyertyánligeten is könyv- és ruhaadományokkal támogatta a szórványban élő magyar családokat. Majnek Antal kárpátaljai római katolikus püspök úrral együtt tervezték a Gyertyánligeti Magyar Ház építését, amely 2016-ban, Parlagi Endre halála után négy évvel épülhetett meg. Támogatta a Katolikus Karitásztól által működtetett gyertyánligeti magyar óvodát is, de kárpátaljai terveit elhatalmasodó betegsége miatt már nem tudta maradéktalanul megvalósítani.

Amikor 2008-ban az M0 autópályát építését Budakalász határában hagyták abba, komoly konfliktusok árán megállapodást kötött a Magyar Állammal a városra zúduló gépjárműforgalom környezeti hatásainak ellentételezéséért. Évi 250 millió forintos közúti beruházást lobbizott ki Budakalásznak, ami az M0 következő szakaszának vagy az azt kiváltó elkerülőút megépítéséig illetve (volna) meg városunkat. Budakalászon a Nyitnikék óvoda megépítése, a Trianon emlékmű és a 230 éves tölgyfába faragott Kárpátok óra szobor a Lenfonónál, a Damjanich utcai Damjanich János emléktábla, a Klebelsberg Kunó és a Prohászka Ottokár szobrok, illetve a körforgalomban álló bronzkori kocsi is mind az Ő nevéhez fűződik.

Parlagi Endre sokat tett Budakalászáért, de helyi politikai ellenfelei igyekeztek csúnyán lejáratni, majd elfeledtetni őt. A támadások szilárd jellemét megtörni nem tudták, de egészségét felőrölték. Méltósággal viselt betegség után 2012-ben, 68 évesen hunyt el. Az út, amit bejárt nem volt hosszú, de igen széles volt. Sírján Malakiás próféta üzenete olvasható: „De fölragyog majd az igazság napja ...] és sugarai gyógyulást hoznak”.

Szeptember végén Budakalász Város Képviselő-testülete 9 igen és 3 tartózkodás mellett úgy határozott, hogy a város legrangosabb díját, az idei Budakalász Díszpolgára elismerést – posztumusz díjként – Parlagi Endrének adományozza.

dr. Göbl Richárd
polgármester

TESTÜLETI ÜLÉSEK

SZEPTEMBER 30. RENDES KÉPVISELŐ-TESTÜLETI ÜLÉS

Az ülés fontosabb napirendi pontjai Budakalász Város Önkormányzata 2020. évi költségvetési rendeletének 2. sz. módosítására és kapcsolódó döntések meghozatala, a helyi környezet és természet védelméről szóló rendelet módosítása, a Polgármesteri Hivatal szervezeti és működési szabályzatának módosítása voltak. A Társadalmi Szolidaritás és Humán Ügyek Bizottsága javaslatot tett használati szerződés megkötésére a Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálattal, mely szerint a Szentendrei út 24. szám alatti ingatlan egy részét a Szakszolgálat Szentendrei Tagintézménye hasznosíthatja a jövőben. A javaslatot a Képviselő-testület elfogadta (Erről lapunk 12-23. oldalán bővebben is olvashatnak.) A kötelező óvodai nevelés biztosítása érdekében ellátási szerződés megkötéséről döntöttek a Csodabogár Közoktatási Alapítvánnyal is.

Döntés született továbbá a 2021. évi Bursa Hungarica pályázathoz történő csatlakozásról. Orvos-polgármesterünk kérésére pedig arról, hogy ugyan nincs hivatalosan elrendelt veszélyhelyzet, de az ijesztő gyorsasággal romló járványhelyzet miatt az Idősek klubja napközbeni rendezvényeit fel kell függeszteni. A tagok átlagéletkora 80 év felett van, továbbra is ez a korosztály van kitéve a legnagyobb veszélynek, így ez volt a felelős döntés. Természetesen az otthongondozást és időseink ügyes-bajos dolgainak segítségét változatlanul végzik a szociális munkát végző hivatali kollégák.

A testület a „Budakalász Város Díszpolgára” és a „Budakalászt Emlékezem” díjak odaítéléséről is döntött. Mindkét szavazásnál kilenc képviselő szavazott igennel, hárman tartózkodtak.

OKTÓBER 14. ISMÉT KÖZMEGHALLGATÁS VOLT A FALUHÁZBAN

Budakalász Képviselő-testülete éves munkatervének megfelelően október 14-én közmeghallgatást tartott. Az idei első ilyen alkalom tavasszal, a veszélyhelyzet idején online formában zajlott, most a budakalásziak – a járványügyi előírások betartásával – személyesen is jelen lehettek. Azok, akik óvatosabbak voltak, a város közösségi oldalán élőben követhették az elhangzottakat.

A közmeghallgatás napirendjén az előzetesen írásban és a helyben szóban feltett kérdések, javaslatok, illetve az ezekre adott válaszok szerepeltek. Előzetesen közel harminc kérdés érkezett, ezeket dr. Göbl Richárd polgármester bevezetője után tematikusan összegyűjtve választák meg Forián-Szabó Gergely és Nagel István alpolgármesterek, a képviselők, a jegyző, a polgármesteri hivatal irodavezetői, illetve a főépítész.

Szó volt a közösség bevonásáról a város közügyeibe, a közösségi tervezésről, a város fenntartásában lévő intézményekről, az épülő Patakpart Általános Iskoláról, a Vasút sori óvoda pótlásáról és a Városrendészet munkájáról.

A Kálvária-telkek, illetve a korábbi évek más ingatlaneladásait is vizsgáló bizottsági munkához is érkezett kérdés, amit Kóder György, az Eseti Bizottság elnöke részletesen megválaszolt.

Hangsúlyos téma volt a közlekedés, több kérdés is érintette a HÉV-rekonstrukciót, a parkolási problémákat, a város neuralgikus pontjain elviselhetetlen autóforgalmat és a vele járó közlekedésbiztonsági és

környezetvédelmi gondokat. Szó volt a budakalászi utak helyzetéről, a Berdó, a Taván közműellátottságáról, a város néhány pontján hiányzó internethozzáférésről, a fapótlásokról és a küszöbön álló fásítási programról, valamint a környezetet szennyező, és az egészségre ártalmas fűtési gyakorlatról is. A három és fél órás közmeghallgatáson szó volt a megvalósuláshoz közelebb álló északi elkerülő útról és az ennél sajnos sokkal lassabb ütemben zajló M0 tervezési munkálatairól is.

Az írásban feltett kérdésekre írásos választ is kapnak a kérdezők, és valamennyi választ közzé fogjuk tenni a város honlapján is.

OKTÓBER 21. RENDKÍVÜLI KÉPVISELŐ-TESTÜLETI ÜLÉS

A Képviselő-testület többek között tárgyalta az önkormányzat tulajdonában álló lakások bérbeadásának feltételeiről, és javaslatot fogadott el a lakások bérleti díjáról szóló rendelet, illetve az önkormányzat tulajdonában álló, nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérbeadásának feltételeiről. Szó volt a Puttony utca ivóvízhálózatának kiépítéséről, a Taván dűlő zárt szennyvízelvezető hálózat I. üteme kapcsán kötött vállalkozási szerződés módosításáról, valamint döntöttek a hőeltakarítási és síkosságmentesítési feladatok ellátását végző vállalkozó kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás megindításáról is. Az Eseti Bizottság munkájáról zárt napirendi pont keretein belül értekezett a Képviselő-testület. Valamennyi képviselő előzetesen megismerhette az igazságügyi szakértő által

készített szakvéleményt, majd a testületi ülés úgy határozott, hogy a Kálvária-telkek eladásáról készült igazságügyi ingatlanszakértői véleményt továbbítani kell az Állami Számvevőszéknek és a Pest Megyei Rendőr-főkapitányságnak.

November 4-től, a veszélyhelyzet ismételt kihirdetése miatt (478/2020. (XI.3.) Kormány-rendelet) – hasonlóan a tavaszi rendelkezésekhez – a Képviselő-testület feladat- és hatáskörét a polgármester gyakorolja. Testületi, bizottsági ülések tehát nem tarthatóak, de a képviselők és bizottsági tagok (online vagy személyes részvétellel) munkacsoport-megbeszélések keretében észrevételeiket továbbra is megtehetik.

A KÁLVÁRIA-TELKEK 2016-OS ELADÁSÁNAK TAPASZTALATAI, KÖVETKEZMÉNYEI

INTERJÚ

A Képviselő-testület tavaly novemberi rendkívüli testületi ülésén a vonatkozó jogszabályok alapján Ideiglenes Bizottság felállításáról döntött, mert indokoltnak tartotta megvizsgálni az elmúlt évek ingatlanértékesítési és ingatlanhasznosítási gyakorlatát. Az eddig végzett munkáról Kóder György elnököt kérdeztük.

- Melyik önkormányzati ingatlan eladását vizsgálták?

Az egyik legértékesebb önkormányzati ingatlan, a Kálvária dombon eladott, több mint kéthektáros, panorámás telkek ügyét vizsgáltuk eddig. Még 2016 júliusában ingatlanértékesítési pályázat jelent meg Budakalász honlapján. **Két hét alatt** kellett

pályázni, a nyár közepén ennyi idő állt rendelkezésre a város egyik legértékesebb területének eladásához, a legmagasabb árat kínáló vevő megtalálásához. A Hivatal megrendelésére tudomásunk szerint egyetlen előzetes ingatlan-értékbecslés készült, amely a 22 160 nm²-es terület összértékét **nettó 274 010 000 forintban** állapította meg. Az ingatlanbecslést 2016. június 20-án a „Javaslat építési telkek hasznosítására” című hivatali előterjesztés követte, ám az abban megállapított minimális vételár már bruttóként szerepelt, azaz a 27 százalékos áfával csökkent az elvárt bevétel.

- Ki és hogyan határozta meg a vételárat?

Az akkor felkért értékbecslő a különleges adottságú egybefüggő terület forgalmi értékének megállapításánál két értékcsökkentési tényezőt állapított meg: a terület kialakulatlanágát, osztatlan állapotát, valamint a közművek és az utak hiányát, ami szerinte összesen 55 százalékos árcsökkentést indokolt, így alakította ki a nettó 274 010 000 forintos árat. A testületi ülésen Rogán László polgármester ezt az árat még további 20 százalékkal, azaz 54 802 000 forinttal javasolta csökkenteni. Indokként az értékbecslő érveivel hasonlóan a belső közterületek, járdák és utak hiányát hozta fel. Ezt az akkori testület elfogadta, így alakult ki az elvárt ajánlati ár.

Az eljárással és az elvárt vételárral kapcsolatban több kérdés is megfogalmazható, de az akkori értékbecslésben szereplő nettó ár és a befolyt összeg feketén-fehéren összehasonlítható: a megállapított nettó 274 010 000 forint helyett majdnem százmillióval kevesebb, 181 102 362 forint folyt be végül Budakalász költségvetésébe.

Raadásul a pályázati feltételek és a szerződés szerint a teljes vételár legkésőbb 2016. december végéig meg kellett volna kapnia Budakalásznak, de az csak 2017 márciusában került a város számlájára. A két és fél hónapos késés miatt **a pályázatot és az ingatlaneladási megállapodást is érvényteleníteni kellett volna, ám ez nem történt meg.** Ennek is keressük az okát.

A Kálvária lakóparkban azóta 30 önálló ház épült fel, **vagyis egy-egy telek átlagosan alig több mint 6 millió forint bevételt hozott**

Budakalásznak, amit feltűnő értékaránytalanságnak tartunk. A 2011 Egyesület tavaly ezért fordult az Állami Számvevőszékhez és az Ügyészséghez. Az tudható, hogy az ÁSZ továbbította az anyagokat a rendőrségre, a bejelentések nyomán pedig a **Pest Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Igazgatóság Gazdaságvédelmi Osztályán** ismeretlen tettes vagy tettesek ellen tavaly ősszel elindult az eljárás.

- Az Ideiglenes Bizottság kiket vont be a munkájába?

A bizottság zárt üléseken tárgyalta a felmerült kérdéseket, de a határozataink nyilvánosak, a város honlapján elérhetőek. Első ülésünkön több kérdés tisztázása érdekében információkat kértünk a hivataltól, de a járvány miatt csak a veszélyhelyzet nyári megszűnését követően tudtuk folytatni a munkát. Egyebek mellett bevontunk egy **igazságügyi ingatlanszakértőt**, hogy vizsgálja meg a Kálvária-telkek értékesítését, és adjon szakvéleményt arra vonatkozóan, hogy az akkori állapotoknak megfelelően mennyi volt az ingatlan **eladáskori** forgalmi értéke. Szeptember 25-én a rendelkezésünkre bocsájtott információkat és az elkészült igazságügyi szakértői anyag megállapításait a bizottság megismerte és megvitatta. A 2016-os pályáztatás, az akkori bizottsági és testületi ülések anyagai és a döntések a város honlapján folyamatosan szabadon hozzáférhetőek, de a testületi ülés előtt valamilyen képviselő megismerhette az igazságügyi ingatlanszakértő által készített véleményt is. Nem titkosítottunk semmit, bár a zárt ülésen elhangzottak nem nyilvánosak, a bizottság határozatai igen. Ezek között szerepelt az is, hogy Rogán László mellett Krepárt Tamás egykori alpolgármesternek és a korábbi jegyző, Udvarhelyi Istvánnak is betekintési és észrevételezési lehetőséget biztosítsunk az igazságügyi szakértői anyagba.

- Az igazságügyi ingatlanszakértő milyen főbb megállapításokat tett, illetve milyen információkat várnak még?

Először is meghatározta a Kálvária-telkek értékesítéskori forgalmi értékét, és azt **nettó 364 millió forintban** állapította meg. Összaha-

sonlításul a korábbi értékbecslés, előterjesztés és testületi döntés alapján létrejött tranzakció végén 181 102 362 forint folyt be Budakalász költségvetésébe. A korábban felmerült nettó-bruttó kérdésben az igazságügyi szakértő úgy foglalt állást, hogy **az ár nem tartalmazhatta az áfa összegét, mert a jogügylet áfakörbe tartozott**, az eladó és a vevő is áfaalanysok voltak. **Az igazságügyi szakértő által most megállapított forgalmi érték az értékesítési vételárnak több mint kétszerese**, de láthattuk, hogy a 2016-ban felkért értékbecslő is nettó

93 000 000 forinttal magasabb forgalmi értéket állapított meg, mint ami a város számlájára végül befolyt. Tekintettel az óriási értékkülönbözetre, az Ideiglenes Bizottság javasolta, hogy az igazságügyi szakértői véleményt küldjük meg az önkormányzatok gazdálkodását ellenőrző Állami Számvevőszéknek és a Pest Megyei Rendőr-főkapitányságnak. A Képviselő-testület ezt a javaslatunkat tíz igen szavazattal egy tartózkodás mellett hagyta jóvá. Rogán László írásban megküldött észrevételeit pedig ugyanúgy elküldjük a Számvevőszéknek és a Pest Megyei Rendőr-főkapitányságnak.

Tisztázni szeretnénk azt is, hogy az ingatlanügyekben alkalmazott értékbecslők és vállalkozásaik szerepeltek-e az értékbecslői névjegyzékben, rendelkeztek-e felelősségbiztosítással, és kértük annak

Fotó: ujepitesu.com

összegszerű igazolását is. Ezek a kérdések az első ülésen is felmerültek, de a kapott válaszok nem voltak teljes körűek. Bár az ingatlan-értékbecslés nem egy nagy összegű megbízási munka, ugyanakkor az értékbecslők nagy értékű közvagyon sorsáról dönthetnek, ezért indokoltnak tartjuk, hogy a jövőben fokozott körültekintéssel kerüljenek kiválasztásra.

Belső ellenőrzési vizsgálatot is kezdeményeztünk, hogy milyen hivatali egyeztetés, esetleg szakvélemény alapján született meg a Hivatal részéről az értékbecslésben megállapított értéknek ellentmondó, attól jelentősen alacsonyabb összegű határozati javaslat. Arra is kíváncsiak vagyunk, hogy akkoriban az extra rövid határidejű pályázat jogszerű volt-e, és a pályázat a város honlapján kívül, például ingatlanos internetes szakportálon megjelent-e, hogy az elérhető legmagasabb vételár érdekében minél több ingatlanfejlesztéssel foglalkozó vállalkozás értesüljön a pályázatról.

- Hol tart a vizsgálati folyamat, milyen konkrét következményei vannak már most?

Világosan látszik, hogy a korábban született helyi rendeletek, amelyek alapján az elmúlt években a lakó- és nemlakó ingatlanokat eladták vagy bérebe adták, nem tartalmaznak mindenre kiterjedő garanciát arra, hogy a közérdek maradéktalanul érvényesülni tudjon. Ezért kezdeményeztük a versenyztetéssel, az ingatlanok elidegenítésével és bérbeadásával kapcsolatos rendeletek teljes felülvizsgálatát. Arról is döntöttünk, hogy további két nagy értékű ingatlan, **a Mályva park és a Lupa-tó eladásának körülményeit is vizsgáljuk felül**. Itt tartunk most. A munkát folytatjuk, és amint befejeztük, megállapításainkat jelentés formájában is közreadjuk. Egyfelől tájékoztatásképp, másfelől, hogy okuljunk a történetekből és a jövőben közösségünk érkei hatékonyan tudjanak érvényesülni a vagyongazdálkodás, az ingatlanértékesítés és -hasznosítás területén is. A büntetőjogi felelősségmegállapítás a nyomozó hatóság dolga.

Nézőpont

Rogán László képviselő, egykori polgármester számára lehetővé kívántuk tenni, hogy válaszoljon a 2016-os ingatlaneladás szabadon elérhető dokumentumai kapcsán felmerült kérdéseinkre, és az igazságügyi szakértő megállapításaira is reagálhasson.

Tisztelt Képviselő Úr!

A 2016 nyarán eladott Kálvária-telkeket vizsgáló Ideiglenes Bizottság határozataival, illetve a felkért igazságügyi ingatlan szakértő megállapításaival kapcsolatban kérjük, válaszoljon a Hírmondó néhány kérdésére:

- **Milyen megjegyzéseket tartott fontosnak az igazságügyi ingatlan szakértő megállapításaihoz?**
- **Két hét alatt kellett pályázni az ingatlanra, ennyi idő állt rendelkezésre a legmagasabb árat kínáló vevő megtalálásához. Miért nem adtak erre több időt?**
- **Hol hirdették meg a kéthektáros ingatlant?**
- **2016. december végéig meg kellett volna kapnia Budakalásznak a vételárát, de az csak 2017 márciusában került a város számlájára. Mi indokolta a késést, a képviselők erről mikor határoztak?**
- **A késedelem miatt a teljes ingatlaneladási megállapodást érvényteleníteni kellett volna, ám ez nem történt meg. Miért?**

Bár a konkrét kérdéseink megválaszolása elől nagyrészt kitért, képviselő úr válaszlevelét változatlan formában közöljük.

„A Kálvária telkek értékesítésének törvényességét a 2011. Egyesület már korábban is vitatta, az ezzel kapcsolatban nagy nyilvánosság előtt elhangzott rágalom jelentősen befolyásolták a választások eredményét. Tekintettel arra, hogy az ügyben több mint egy éve nyújtottak be feljelentést és tudomásom szerint azóta sem hallgatott meg senkit a Pest Megyei Rendőrkapitányság, joggal feltételezhetem, hogy az eljárást bűncselekmény hiányában megszüntették.

Valószínűleg ennek is köszönhető, hogy az ügy ismét előkerült a polcról és a jelenlegi városvezetés most már egy új szakértői véleménnyel próbálja a korábban elhangzott vádjait ismételni.

A dr. Deák Ferenc jegyző megbízásából készített új szakvélemény meglehetősen furcsa körülmények között sikerült megismernem. A jegyző először nem kívánta a szakvéleményt részemre átadni, majd miután jeleztem, hogy ez esetben a Pest Megyei Kormányhivatalhoz fordulok jogorvoslatért, a képviselői felületen biztosított hozzáférést egy szakértői anyaghoz. Ezt követően a szakvéleményre részletes észrevételeket tettem. A jegyző ekkor közölte, hogy tévedésből munkaközi anyag került fel a képviselői felületre, a „végleges” szakvéleményhez való hozzáférésemet csak ezt követően biztosította. A jegyző a szakvéleményt – véleményem szerint törvénysértő módon – titkos anyagnak minősítette kijelentve, hogy az anyag nem nyilvános, csak a bizottság ügyben született döntése tártható a nyilvánosság elé. A fentiek tükrében – bár a titkosítással nem értek egyet – a szakvéleményre jelenleg csak a bizottsági határozatból megismerhető tényállítása vonatkozásában tudok konkrét észrevételeket tenni, egyéb területeken csak általánosabb szinten van lehetőségem kritikát megfogalmazni.

A szakértő azon megállapítása, mely szerint az értékelte ingatlanok forgalmi értéke nettó értéknek tekinthető és ahhoz Áfa hatálya alá

tartozó értékesítés során hozzá kell adni az Áfa összegét TÖRVÉNY-SÉRTŐ.

Az általam többször hivatkozott Kfv.V.35.497/2011. Kúriai elvi jelentőségű döntés leszögezi, hogy a forgalmi érték az Illetékekről szóló 1990. évi XCIII. tv. 102§. (1) bekezdése értelmében az a pénzben kifejezett érték, amely a vagyontárgy értékesítése során vételárként elérhető. A forgalmi értéknek nem tartalmi eleme az Áfa és annak viselési, fizetési rendje. A forgalmi érték és annak meghatározási rendje független a vagyonszerzés adóvonzatától.

Ez jogi nyelvről lefordítva azt jelenti, hogy a forgalmi érték az az érték, melyen az eladó esetleges Áfa fizetési kötelezettségétől függetlenül a vagyontárgy értékesítése lehetséges. A forgalmi érték független attól, hogy az eladót Áfa befizetési kötelezettség, vagy a vevőt Áfa visszatérítési lehetőség illeti meg. Ez azt is jelenti, hogy az Áfa alany eladó esetén a forgalmi érték alapján meghatározott vételár bruttó vételár, vagyis az az összeg, melyen a vagyontárgy ténylegesen gazdát cserél.

A szakértő számadatai szerint ennek megfelelően az ingatlanok együttes forgalmi értéke helyesen 364 millió forint, hiszen a forgalmi érték nem növelhető az Áfa összegével.

Tekintettel arra, hogy az Önkormányzat csak a területek 80%-át értékesítette, a megállapított forgalmi értéket csökkenteni kellett volna 20%-al, erre azonban az ideiglenes bizottság ügyben hozott határozata érthetetlen okból nem tért ki. A számítás alapján a szakértő adatai szerint az értékesített területek együttes forgalmi értéke 291 millió forint.

A 2016 évi szakvéleményből megállapított 218 millió forintos forgalmi értékhez és a ténylegesen realizált bruttó 230 millió forintos vételárhoz képest a különbséget az új szakvéleménynek számítási módszertani és számítási hibái, továbbá az értékcsökkentő tényezőknél csak részben történő figyelembevétele okozták. Szívesen kitérnék ezekre a hibákra részletesen is, de a titkosítás miatt jelenleg erre nincs lehetőségem.

Meggyőződésem, hogy ezen hibák és hiányosságok kiküszöbölésével az új szakértői véleménynek a forgalmi értékre vonatkozó megállapításai egyeztek volna a 2016. évi szakvéleményben foglaltakkal.

Ennek megfelelően mind az ideiglenes bizottságnál, mind a képviselő testületi ülésen kezdeményeztem, hogy az általam feltett 7 kérdést válaszolja meg a szakértő és csak az ellentmondások tisztázását követően szülessen az ügyben érdemi döntés. Indítványaimat mind a bizottság, mind a testület elutasította, így véleményem szerint a testületi tagok többségét nem az igazság keresése, hanem a politikai boszorkányüldözés vezérlete a döntéshozatal folyamán.

A 2016-os értékesítés alapjául szolgáló szakvéleménnyel és az értékesítés körülményeivel kapcsolatban már többször nyilatkoztam és erre vonatkozóan testületi határozat is született. A korábban elhangzottakat nem kívánom sokadjára megismételni. Azt mindenesetre hangsúlyozom, hogy a képviselő testület minden szempontból a hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelően járt el."

Rogán László képviselő

NACHRICHTEN

Adventi koncert: Lustige Schwaben

A Német Nemzetiségi Önkormányzat és a Lustige Schwaben kórus szeretettel meghívja Önöket a kórus idején adventi koncertjére. Az énekegyüttes **2020. december 13-án 19 órakor lép fel a Szent Kereszt felmagasztalása templomban** (Budakalász, Ady Endre u.). A fellépés után forralt borral, teával, házi süteménnyel várjuk Önöket!

Az Alpenrose táncsoport újabb videója

A táncsoport tavaly októberben alakult, amatőr táncosok részvételével. A táncgyűttes nemrég forgatta második videoklipjét. A forgatásról egy rövid videós anyagot megtekintett

az a tiroli zenekar vezetője is, akik dalára a magyar csoport táncol. A zenekar vezetője meghívta a táncsoportot – a vírushelyzet elmúltával – majdani rendezvényeikre is.

Gratulálunk a budakalászi sikerhez!

ANYAKÖNYV

Szeretettel köszöntjük Budakalász legifjabb polgárait!

Jó egészséget kívánunk nekik! Isten éltesse őket!

Fehér Noémi Anna

Gyetvai Áron

Horváth Nolen

Jármay Boldizsár Mátyás

Jármay Balázs László

Karácsonyi Péter

Kráncz Máttyás Tamás

Kroó Janka

Korányi Zénó

Tolonics Ilona Viola

Tóth-Rónai Kornél

BÜSZKESÉG

Negyed század a sváb közösség szolgálatában

Pro Cultura Minoritatum Hungariae díjat vehetett át szeptember 24-én Wágnerné Klupp Katalin, a Budakalászi Német Nemzetiségi Egyesület elnöke. A 15 éves hagyományra visszatekintő díjjal olyan személyeket és szervezeteket tüntetnek ki, akik elismerésre méltó munkát végeztek és végeznek a Magyarországon élő nemzetiségek körében az anyanyelvi kulturális örökség megtartásáért, kibontakozásáért, hozzájárulva a Kárpát-medence népeinek együttéléséhez, kölcsönös gazdagodásához. Megkerestük Wágnerné Klupp Katalint, hogy személyesen is gratuláljunk neki a díjhoz.

- A budakalászi svábok igen sokat köszönhetnek neked. Mikor kezdted bele ebbe a munkába? Voltak segítőtársaid?

1996 májusában egy 3 napos rendezvénysorozattal megemlékeztünk a kitelepítés 50. évfordulójáról. Ekkor még nem gondoltuk, hogy szeptember 30-án 48 fővel megalakítjuk a **Budakalászi Német Nemzetiségi Egyesületet, és dolgozni kezdtünk.** A cél megvolt (a budakalászi sváb közösség megteremtése, összefogása, az anyanyelv ápolása, kulturális értékeink és hagyományaink megismerése, újjáélesztése, megőrzése, átadása), de a megvalósítás még csak körvonalazódott. 1998-ban alakult meg a Német Kisebbségi Önkormányzat (ekkor ez volt a neve), akikkel szorosan együttműködtünk a feladatmegoldásban, programszervezésben. Olyan csapat kovácsolódott, akikkel mindent meg tudunk oldani közös összefogással. Folyamatos kapcsolatot tartottunk a Németországban élő kalászi családokkal, s kivettük részünket a felmenők felkutatásából is. A Kalász Suli és a Nyitnikék Óvoda német nyelvet tanuló diákjaival, óvodásaival is együttműködünk. 2004 óta fenntartjuk a Sváb tájházat, 2006-ban felelős kiadója voltam a Kalászi Svábok krónikásai című könyvnek, 2011-ben megépítettük a Klisovác utcában a Mária-kápolnát. Az elmúlt 24 évre visszatekintve azt gondolom, büszkén vallhatjuk, hogy célunkat megvalósítottuk. Sikert ért el egy összetartó közösséget formálni a településen élő svábok között. Sajnos a sváb nyelvezet időseink eltávozásával kihalóban van, de hagyományainkat újjáélesztettük, kulturális értékeinket őrizzük.

- Miért érezted magadénak a feladatot itt Budakalászon?

A sváb hagyomány és kultúra életem része volt. Gyermekkoromban a szüleim otthon svábul beszéltek, én rakoncátlan gyermekként pedig magyarul válaszoltam. Később ők is egyre kevesebbet beszéltek anyanyelvükön. Fájdalmasak voltak a múlt tapasztalatai. Édesapám még akkor is óva intett, amikor 1980 tájékán megkerestek az Országos Német Szövetségből, hogy vállaljam el a helyi svábok képviselését. Csak ennyit mondott: „Vigyázz kislányom!” E két szavában benne volt az általa is átéltek minden keserősége. Ma vajon mit mondana? Mindazt, amiben felnőttem, meg kell őrizni, meg kell mutatni gyermekeinknek, unokáinknak.

- A díjat lényegében a kalászi német közösség megszervezéséért és a kulturális hagyományok megőrzésében vállalt munkádért vehetted át. Mit jelent számodra ez az elismerés?

Ez az elismerés nem csak nekem szól. Személy szerint valóban én kaptam, de másoknak is köszönet jár. Elsősorban a

Fotó: Botár Gergely/MTI

családomnak, akik támogatták a munkámat. És mindazoknak, akik mögöttem álltak és állnak, elfogadtak engem vezetőjüknek, hogy közös összefogással dolgozhassunk. Természetesen köszönet jár azoknak, akik a felterjesztés előkészítésben részt vettek, és közbenjártak azért, hogy ezt a kitüntetést megkaphassam. Nagy örömmel és hálával gondolok rájuk, hogy ajánlóleveleikkel láthatóvá tették közösségünk összetartó erejét. Büszke vagyok rá, hogy Budakalász hírnevét is öregbíthettem, hisz erről az eseményről a média és az írott sajtó is beszámolt. Nagyon jó érzés, hogy a városban jártamban-keltemben megszólítanak az emberek: „gratulálok, megérdemelted, sokat tettél ezért.” Nem számítottam ilyen visszajelzésre, hiszen sosem tekintettem munkánkat közösségünk építését, azt tettem és teszem, amit szívem-lelkem diktál.

- Talán nem túlzás, hogy lényegében életműdíjról beszélünk: közel negyed évszázadot ölel fel az a munka, amelyet most ezzel a díjjal ország-világ előtt elismertek. Ugye, azért még folytatod?

E közösségépítő, hagyományokon alapuló tevékenység életem alapvető része. Természetesen vannak tervek, hisz ez inspirálja az embert. 2021-ben két fontos eseményre készülünk: a kitelepítés 75. évfordulójára emlékezünk februárban, ősszel pedig a Budakalászi Német Nemzetiségi Egyesület 25 éves jubileumát tartjuk. Sikeres pályázat esetén szeretnénk megjelentetni egy könyvet is Őseink nyomában címmel az egyesület elmúlt 25 évéről. Bízom benne, hogy közösségünk tagjai, szimpatizánsai – ahogyan eddig is – továbbra is támogatják munkánkat, programjainkat.

Királyi kitüntetés

VI. Fülöp, Spanyolország királya, a Katolikus Izabella-rend keresztje kitüntetést adományozta Elekes Botondnak, az Uránia Nemzeti Filmszínház igazgatójának, a Budakalásziért Közalapítvány egykori elnökének. Az elismerést Anunciada Fernández de Córdova, Spanyolország nagykövete szeptember végén adta át.

„Spanyolország köszönetét tolmácsolom mindazért a munkáért és felbecsülhetetlen értékű támogatásért, melyet Elekes Botond a spanyol nyelvű országok kultúrájának magyarországi megismertetése terén végzett. De – hogy a pillanattal járó ünnepélyességet egy kicsit félretegyem – köszönöm a barátságodat, kedves Botond, segítőkészségedet, őszinteségedet és kimeríthetetlen lelkesedésedet” – fogalmazott Anunciada Fernández de Córdova nagykövet a Spanyol Nagykövetségen rendezett ünnepségen. (Forrás: kulturtapas.hu)

Mindkét díjazottnak szívből gratulálunk!

Elekes Botond a kitüntetéssel
Fotó: Budapesti Spanyol Nagykövetség

KEDVEZMÉNYES KÖZÖSSÉGI ZÖLDSÉG-GYÜMÖLCS VÁSÁROK BUDAKALÁSZON

A legtöbb esetben a hazai áruházláncok termékeinek valódi minőségét csak közvetlenül a megvásárlás után, otthon tapasztalhatjuk meg, miközben az árak – részben a pandémia miatt is – az égbé szöktek. Ráadásul számos hazai kistermelő került nehéz, sőt olykor kilátástalan helyzetbe a tavaszi-nyári hónapok korlátozásai miatt. Ezt felismerve fogalmazódott meg Balogh Csabában (2011 Egyesület), a Társadalmi Szolidaritás és Humán Ügyek Bizottságának elnökében, hogy rögtönzött piacot szervezzen a budakalásziak számára, mégpedig oly módon, hogy a megvásárolható termények bizonyosan hazai termelőktől származzanak, jó áron legyenek kaphatóak, s minőségükhöz kétség se férhessen. Így a hazai termelő és a budakalászi lakos egyaránt jól jár. Mindehhez a helyszínt a Kós Károly Művelődési Ház és Könyvtár, a kalásziak Faluháza biztosította parkolójában.

Első alkalommal, az október 10-én megrendezett vásáron az alma került a középpontba. Reggel 8-tól kínálták szabolcsi termelők csodálatos portékájukat. A friss és valóban kifogástalan minőségű, kedvezményes árú gyümölcsök vására olyan jól sikerült, hogy adta magát a gondolat: mindenképpen folytatni kell!

A minőségi termelői almából az Önkormányzat is vásárolt, hogy hozzájáruljon a rászoruló budakalászi családok, illetve a közintézményekbe járó gyerekek gyümölcsfogyasztásához és vitaminraktáiraik feltöltéséhez. A Dunakanyari Család és Gyermekjóléti Szolgálat budakalászi irodája és a Szent Ferenc Karitás csoport több mint 500 kg almát oszthat szét ötkilós csomagokban, több mint 1000 kg almát pedig a budakalászi óvodákba, bölcsődékbe és iskolába juttattak el a Hivatal munkatársai, hogy a budakalászi intézményekbe járó gyerekek az ős beköszöntével se maradjanak friss gyümölcs nélkül.

Látva az óriási érdeklődést, egyértelmű volt, hogy szükség lesz még hasonló akciókra – mondta Balogh Csaba, a vásár szervezője. Így október 24-én, szombaton ismét friss és minőségi áruval teltek meg a kosarak, azzal a különbséggel, hogy immár nemcsak

almát lehetett vásárolni, hanem a kínálat kiegészült krumplival, lila- és vöröshagymával, sárgaréppával és fejes káposztával is. Az érdeklődésről mindent elmond, hogy az eredetileg 16.00 óráig meghirdetett piac gyakorlatilag délre kénytelen volt bezárni kapuit, mert a kamionon felhalmozott valamennyi gyümölcs és zöldség elfogyott. Sokan, akik délutánra tervezték a beszerzést, sajnos lemaradtak a lehetőségről. Igazság szerint maguk a termelők sem számoltak ekkora sikerre, ezért is történhetett, hogy délre be kellett rekeszteni a vásárt, noha a vásár délutánig volt meghirdetve – mondta Balogh Csaba. Hozzátette, látva az igényeket, már folynak az egyeztetések egy újabb faluházasi piac megszervezésére, amelyre előreláthatólag november 14-én kerül majd sor reggel 8.00 és 16.00 óra között – hasonló árakon. Erre az alkalomra további árubővítést is terveznek, tekintettel a közeledő ünnepekre.

HE

INTÉZMÉNYI HÍREK

MI ÚJSÁG A KALÁSZ SULIBAN?

Iskolánk Örökös Boldog Iskola címmel rendelkezik. A hála világnapján a 3.a osztályosok a köszönet fontosságáról meséltek társaiknak az iskolarádióban, és „boldogságórát” tartottunk a gyerekeknek.

Szeptember 30-án, Benedek Elek születésnapján hirdetjük ki minden évben a meseíró pályázat eredményét. Idén is sok, 59 mese érkezett a megmérettetésre. A legjobb, kiemelt aranypennás meseíróink: Bagdy Borbála (3.b), Diós Benjámín (4.a), Kállai Dóra (7.a), Molnár Emese (2.b), valamint Vámos Andrea (3.b). Gratulálunk nekik!

A Kalász Suliban, az alsó tagozaton idén rendhagyó módon tartottuk meg az állatok világnapját. Iskolánk tanítói és a tanulók szép feljiszket, állatmintákat, rajzokat és kitűzőket készítettek.

Iskolánkban diákönkormányzati választásokat is tartunk minden évben. A diákönkormányzati vezető személyéről a felsős diákok titkos szavazáson döntöttek. Petrik Tamás 8.a osztályos tanuló fölünyes győzelemmel nyerte el ezt a pozíciót. Őt és a képviselőket október 7-én dr. Göbl Richárd polgármester avatta fel. A diákönkormányzat megalakulása után az új képviselőket dr. Deák Ferenc jegyző vezette körbe a Polgármesteri Hivatal épületében, egy érdekes előadással összekötve a hivatali munkavégzésről és az épület történetéről.

Idén október 6-án iskolarádióon keresztül emlékeztünk az aradi vértanúkra a 8.a osztályosok közreműködésével. Az ünnepség végén néma főhajtással és gyertyagyújtással tisztelegtünk a mártírok emléke előtt.

A gyerekeknek idén saját készítésű kisfilmeket tekinthettek meg a hagyományos október 23-i megemlékezés helyett. Az alsó tagozaton a 4.b, a felsőben pedig a 8.a és b osztály tanulóinak közreműködésével megható módon ismerhették meg a gyerekek az '56 őszén történeteket.

A Kalász Suliba járó gyerekek nagy öröme megújult az iskolaudvar és elkészült az új multifunkciós sportpálya is. A műszaki átadás-átvétel november 4-én történt. Még kisebb javításokra szükség lesz ugyan, de hamarosan használatba vehetjük a szépen rendbe tett területet. Minderről a következő lapszámban részletesen is beszámolunk.

Ugyanakkor sajnos évek óta komoly problémát okoz a beázás, a tetőszerkezet és homlokzat rossz állapota. Tankerületi, önkormányzati, tervezői részvétellel műszaki egyeztető fórumot rendezünk november 4-én az állapotok, lehetőségek felmérésére. A fórumon megvizsgáljuk majd a tetőátalakítási megoldásokat, a tetőtéri homlokzat hőszigetelésének, valamint a munkálatokhoz szükséges anyagi erőforrások megteremtésének lehetőségét.

Végh Attila
intézményvezető

ZENEISKOLAI HÍREK: GAZDAGODIK A HANGSZERKÍNÁLAT

Nagy örömünkre ismét érkezett néhány új hangszer az állami Kodály Hangszerbeszerzési Program keretein belül. Egyelőre két elektromos pianót, három hegedűt, 1 fuvolát és 1 tekerőt kaptunk, de több más hangszer is érkezik majd hozzánk.

Immáron harmadik alkalommal adhattunk be pályázatot új hangszerek beszerzésére. Az előző két évben kb. 4,5-4,5 millió Ft értékben, idén pedig 2,6 millió Ft értékben részesülhettünk ebben a nagy ajándékban. Érkeztek akusztikus pianók, rézfúvós (trombita, kürt, tuba) és fafúvós (klarinét, fuvola, furulyák, szaxofon) ütős (xilofon, konga, bongó) hangszerek, valamint cselló, hegedűk, harmonika és tamburák. A használaton kívüli, de még jó pianókat az általános iskoláknak ajánljuk fel.

Látogassanak el kami.edu.hu című honlapunkra, ahol megtekinthető az a sokszereplős gálahangverseny, amely előadói közé a KAMI csellista, zongorista és magánénekes növendékeit is beválogatták: Drucza Dávid Jánost, Hegyi B. András, Kupán Ákost, Polonkai Renátát, valamint Szilágyi Zsófiát. Felkészítőik Gonda Kata, Hidas Orsolya, H. Kürtösi Mónika, továbbá Magyar Szilvia. Szintén itt látható az a két film, melyet az Idősek Világnapja és a Zene Világnapja alkalmából készítettünk a Faluház munkatársaival közösen.

Az október 23-i városi ünnepélyen fellépett Kupán Ákos (cselló, tanára: Hidas Orsolya), zongorán kísérte H. Kürtösi Mónika, valamint Orbán Johanna népdalénekes, iskolánk egykori növendéke. Köszönjük munkájukat!

Az iskola novemberi Őszi növendékhangversenyét a folyamatosan romló járványhelyzet miatt digitális formában rendezzük meg. A növendékek játékáról készült videofelvételeket az interneten osztjuk majd meg. Köszönjük megértésüket!

Hermeszné Uracs Mónika
intézményvezető

A BÖLCSŐDE HÁZA TÁJÁN

Mosolygós almák a mosolygós gyerekeknek

Az önkormányzat a nemrég megrendezett kedvezményes almavásár terményeiből 100-100 kg szabolcsi almát szállított mind a két bölcsődébe. Az ízletes, lédús szabolcsi alma kiváló, egészséges kiegészítője lesz a gyermekek részére biztosított étkezésnek. A felajánlott mennyiség talán év végéig is kitart.

Köszönjük a gyermekek nevében is a finom gyümölcsöket!

UDVARI MONDÓKA A TELEPI OVIBÓL

Ő megálmodta... A tavaszi-nyári karanténidőszak sajnos óvodánk udvarát is megviselte, szükségessé vált a megújítás. Szeptemberben elindult az álmodozás, ötletgyűjtés.

Ő felajánlotta... Beavattuk terveinkbe a családokat is, így másnapra már gyűltek is a különböző színű festékek, szerveződött a gumiabroncsok szállítása, egyéb szükséges eszközök beszerzése.

Ő megcsinálta... Egy szeptember végi napon, kora délutántól késő estig kivételesen a felnőttek „játszottak” az óvodaudvaron. Szülők, nagyszülők, barátok jöttek festeni, homokozni, leveleket és különböző kincseket gyűjteni, miközben vidám beszélgetések folytak és mesés dolgok történtek.

Ő nagyon köszöni... Ezúton is köszönjük mindenkinek a támogatást, a segítséget, az udvarszépítésre szánt időt és energiát!

Ez az icipici pedig boldogan birtokba vette.

TELEPI ÖRÖMMORZSÁK

A külvilági történések ellenére iskolánkban sok öröme okot adó dolog történt az elmúlt hetekben. Nézzük csak! Először is élőben tanítunk. Ez felbecsülhetetlen élmény mindenki számára! Az elmúlt években sorra búcsúztunk az előregedett, árnyat adó fáinktól. Pápai Péter kollégánk pályázatával sikerült nyernünk

Megyeri Szabolcs kertész felajánlásából 5 fát, amelyeket az iskola diákjai nagy örömmel ültettek el, és felváltva locsolják őket azóta is.

A „villalakóink” saját festésű kaspókba ültetett virágokkal csinosították az épület környékét.

A tavalyi tanévben iskolánk hét osztállyal vett részt az Eszterházy Károly Egyetem Oktatás 2030 Tanulástudományi Kutatócsoportja által szervezett innovatív matematika oktatást elősegítő programot alkalmazó kutatásban, a Matifiben. A program hamar elnyerte a gyerekek tetszését. A távoktatás ideje alatt több osztály is csatlakozott a felhasználókhoz, mivel országsszerte ingyenessé tették ennek használatát. A kutatás lezárását követően a program ingyenessége sajnos megszűnt, de kollégáink közreműködésével és a tankerület anyagi támogatásával további egy évre megkaptuk a program jogosultságát közel 300 gyermek részére.

A vírushelyzetre tekintettel rádiós műsorral ünnepeltük meg a zene világnapját és emlékeztünk meg az aradi vértanúkról. A mosoly világnapjára faliújsággal készültünk jókedvet csalni egymás arcára: fotók, maszkos önarcképek, idézetek lepték el a folyosót. Az idősök világnapján pedig iskolánk tanulói nyilatkoztak nagyszüleikről, idős ismerőseikről, hogy miért szeretik őket, miért fontosak, és miért kell most rájuk különösen vigyázni. Más jó élményeket is megosztottak a szépkorúakról egy, az Önkormányzat és a Faluház által összeállított kisfilmben, ami megtekinthető Budakalász honlapján.

Lenhardtné Kwaisser Fatime

PARKOLJUNK SZABÁLYOSAN!

A Mályva utcában a reggeli és délutáni órákban az átlagosnál is nagyobb a gépjárműforgalom, rendszeresen a torlódások a gyerekek bölcsődébe, óvodába történő szállításakor.

Ismét szeretnénk felhívni a szülők figyelmét arra, hogy az utcában az intézményekkel szemközti oldalon – a Szegefű utca sarkától kezdődően – tilos megállni! Sok óvodába, bölcsődébe érkező autós parkol ezen az oldalon a járdára felállva, ezáltal akadályozzák a gyalogos közlekedést, az autók zavartalan forgalmát. A helyes parkolás a felnőttek és a gyermekek biztonsága miatt elengedhetetlen – gondoljunk csak arra, mekkora bajt okozhat, ha figyelmetlenül nyitják ki egy járdaszélen parkoló autó ajtaját. A városrendészet itt is – mint Budakalász teljes területén felügyeli a parkolási rendet, a szabálytalanul parkoló autók tulajdonosaival szemben kénytelenek intézkedni. A környező utcák lakóit arra kérjük, ne használják a szülők számára fenntartott parkolóhelyeket. Szíves együttműködésüket köszönjük!

*Villám Zsuzsanna
intézményvezető*

EGYÜTTMŰKÖDÉS

BUDAKALÁSZRA KÖLTÖZHET A TÉRSÉGET ELLÁTÓ PEDAGÓGIAI SZAKSZOLGÁLAT

Egy szülő számára gyermeke testi-lelki-szellemi fejlődése a legfontosabb. Ha bármelyik a szokásostól eltér, arra a legtöbben már a gyermek igen korai életszakaszában felfigyelnek, vagy a bölcsődei, óvodai évek alatt derül ki, hogy segítségre van szükség. Mit tehetünk ilyenkor? Hová, kihez fordulhatunk? Varga Zsuzsa megbízott tagintézmény-igazgatóval és az intézmény titkárságvezetőjével, Pánya Cecíliával jártuk körül a témát.

Az iskolát megelőző koragyermekkorai fejlesztés kiemelt köznevelési feladat. Minél hamarabb sor kerül a nehézséggel küzdő gyermekek kiszűrésére, a speciális igények feltérképezésére, annál hatékonyabb lehet a segítségnyújtás.

2013 után egyetlen intézményben egyesültek a korábban különböző fenntartásban és működtetési formában funkcionáló szakértői bizottságok, nevelési tanácsadók, beszédjavító intézetek és egyéb ellátó intézmények. Emellett bővült a pedagógiai szakszolgálatok feladatköre: minden megyében elindult az iskola- és óvodapszichológiai ellátás és a kiemelten tehetséges gyermekek gondozása. Járásonként és tankerületenként alakítottak ki tagintézményeket, így végre a megyék egész területén azonos minőségben vált hozzáférhető minden szakszolgálati ellátás.

A budakalászi gyermekek ellátása

Budakalászt, illetve Csobánka, Dunabogdány, Kisoroszi, Leányfalu, Pilisszentkereszt, Pilisszentlászló, Pomáz, Pócsmegyer, Szentendre, Szigetmonostor, Tahitótfalu, Visegrád településeit a Ceglédi Tankerületi Központ Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálatának Szentendrei Tagintézménye látja el.

A Budakalászt, Csobánkát, Pilisszentkeresztet és Pomázt ellátó egység 2012 óta Pomázon működtette telephelyét. Az itt tevékenykedő szakemberek a körzet összes óvodájában és iskolájában végeztek diagnosztikai vizsgálatokat, nevelési tanácsadást, logopédiai ellátást, gyógytestnevelést, korai tanácsadást és fejlesztést.

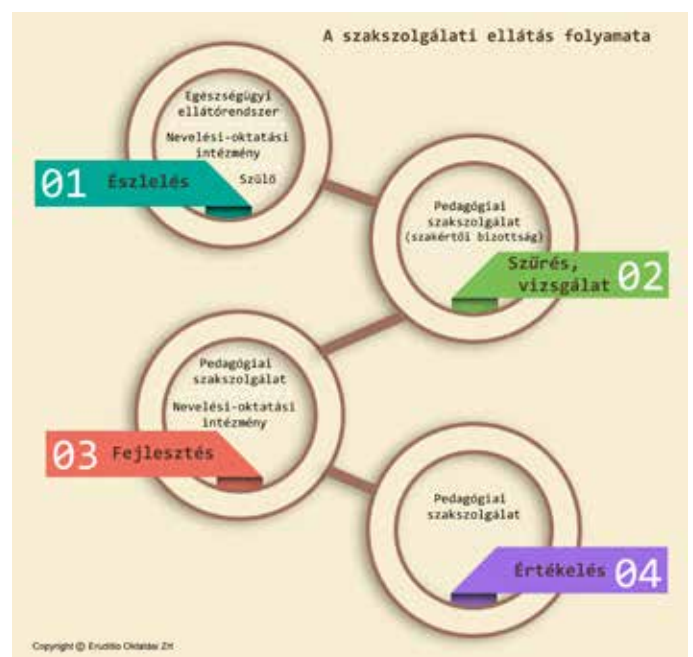
Költözés Pomáizról... de hová?

A pomázi telephely munkatársai június elején azzal szembesültek, hogy a bérleti szerződés a korábban használt épületben technikai okok miatt nem meghosszabbítható. Mihamarabb új telephelyet

kellett keresniük, így megkeresték a környező önkormányzatokat. Mivel a körzet, és főleg Budakalász gyermekeinek zavartalan ellátása közös érdek, a városvezetés rögtön sajátjának érezte a feladatot és számba vette a szakszolgálati feladatok ellátására alkalmas önkormányzati ingatlanokat. A pomázi telephely e közben a nyár végén régi helyéről elköltözött.

A költözés megszervezéséhez rendelkezésre álló rövid idő miatt egyelőre átmeneti helyszínen kaptunk helyet Pomázon, a Szent Miklós tér 1. alatti Karitász Ház emeletén. Itt három helyiségben dolgoznak kollégáink a hozzánk érkező gyermekekkel és szülőkkel. Ez az épületrész jóval kisebb, mint a korábbi, így a munkaszervezésben két jelentős változás is van: a szakértői vizsgálatok részben Szentendrén zajlanak, ezért kérjük a hozzánk érkező szülőket, hogy kiemelten figyeljenek a behívóban feltüntetett címre. A másik változás az ellátási körzetünkbe tartozó korai fejlesztés helyszínének módosulása, amely a budakalászi bölcsőde és Önkormányzat segítőkészségének és együttműködésének hála fenntartói engedélyezés után, október elsejétől a Budakalászi Bölcsőde Mályva utcai épületében kaphat helyet – tudtuk meg Varga Zsuzsa megbízott tagintézmény-igazgatótól.

Mindeközben a Ceglédi Tankerületi Központ, illetve a Budakalászi Önkormányzat képviselői, valamint a Társadalmi Szolidaritás és Humán Ügyek Bizottságának tagjai több közös helyszínbemjárást is tartottak városunkban, keresve a megfelelő helyszínt a pedagógiai szakszolgálat befogadásához. A keresgélés eredményesnek bizonyult, így **Budakalász és az intézményfenntartó a szeptember 30-i testületi ülésen született döntés értelmében szándéknyilatkozatot kötött a végleges, minden igényt kielégítő helyszín kialakításához szükséges épület hosszú távú használatáról: a Szentendrei út 24.**

alatti épületet a szakszolgálatot fenntartó tankerület felújíthatja és a szakszolgálati működés sajátos igényei szerint alakíthatja ki. A szükséges források engedélyezése még zajlik, de ez a megoldás megnyugtatóan biztosítani fogja minden budakalászi gyermek közeli, és az ellátási területekről érkező gyermekek zavartalan ellátását. – **Reméljük, hogy a 2020/2021-es tanévet már méltó, korszerű környezetben kezdhethetjük meg, amely szakmai szolgáltatásaink jobb elérhetőségét biztosítja a budakalászi családok és oktatási intézmények számára – tette hozzá Varga Zsuzsa.**

A pedagógiai szakszolgálatok nélkül a szülők sok esetben tanácstalanok maradnának, az érintett gyermekek pedig nem jutnának megfelelő segítséghez. Budakalász gyermekei számára kiemelt jelentősége van, hogy a segítség és az ellátás a jövőben gyakorlatilag karnyújtásnyira lesz.

A részképeség-zavarok jelentős részére mind a mai napig az iskolában derül fény a folyamatos kudarcokat követően, miközben a jelek egy része már óvodás korban is jól megfigyelhető. Intő jel az egyensúly és a mozgás bizonytalansága, a koordinációs zavarok, a figyelmetlenség, a szemfókusz hiánya, az artikulációs problémák, az indulatkezelési problémák, a rossz ceruzafogás, sőt a kusza rajzok is. Az iskolai problémák gyökerei tehát jóval korábbra nyúlhatnak vissza.

Ha a szülő vagy a pedagógus a kortársakhoz (csoporttársakhoz, osztálytársakhoz) képest feltűnő rendellenességet észlel, a pedagógiai szakszolgálatokhoz fordulhat. A szakszolgálat munkája támogató szakmai háttérrel kínálja a szülőnek, hogy elkerülhető vagy csökkenthető legyenek az érintett gyerek esetében az iskolai kudarcok, növelve a gyermekek önbizalmát, miközben kompenzálják is az őt érő hátrányokat. Minél korábban kezdődik a fejlesztő tevékenység, annál sikeresebben alapozható meg a sikeres iskolakezdés. Ennek érdekében a nagycsoportos óvodásokat logopédusok szűrik, de az óvodapedagógusok is számos, korosztályhoz igazított játékos feladattal igyekeznek feltérképezni, mely gyermeknek lehet szüksége plusz segítségre az iskolába lépéshez. Ha egy gyerek esetében fejlesztés szükséges, felveszik a kapcsolatot a szülővel, és megkezdődhet a célzott (egy területre irányuló) vagy a komplex (átfogó) fejlesztés.

A pedagógiai szakszolgálatok a szülő és a pedagógus nevelő munkáját, valamint a nevelési-oktatási intézmény feladatainak ellátását segítik. A pedagógiai szakszolgálat a köznevelési törvény (2011. évi CXCV. törvény) alapján tíz feladatot végez, térítésmentesen:

1. **gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, oktatás és gondozás**
2. **fejlesztő nevelés**
3. **szakértői bizottsági tevékenység**
4. **nevelési tanácsadás**
5. **logopédiai ellátás**
6. **továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás,**
7. **konduktív pedagógiai ellátás**
8. **gyógytestnevelés**
9. **iskolapszichológiai, óvodapszichológiai ellátás**
10. **kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása**

A fejlesztést megelőzően a szakértői bizottság ún. szakértői véleményét készíti. Ez komplex pszichológiai, pedagógiai-gyógypedagógiai, és szükség szerint orvosi szakértői véleményt tartalmaz a gyerek nevelésével és oktatásával kapcsolatos követelményekkel, a fejlesztési feladatokkal, az ellátásra és az ellátás módjára, formájára és helyére vonatkozó javaslatokkal, valamint megjelöli a szakszolgálat típusát és a szükséges szakembereket is. **A szakszolgálat által elvégzett vizsgálat és vélemény tehát tényleges segítséget, konkrét javaslatokat, módszereket ajánl.** – Amennyiben a szülő úgy látja, gyermekének problémája van a tanulással, magatartásával, beilleszkedésével, az oktatási intézmény közreműködésével (pedagógiai jellemzés kérésével) ő is kezdeményezheti a vizsgálatot. Gyakori az is, hogy a nehézségek a bölcsőde, óvoda, iskola számára láthatóak inkább, ilyenkor az intézmény kezdeményezi a vizsgálatot a szülő beleegyezésével – magyarázta Varga Zsuzsa.

Mint mondta, a tapasztalat alapján a személyre szabott figyelem az, ami a legfontosabb. – Munkánk során kiemelt figyelmet fordítunk a szülővel való együttműködésre: gyakoriak a konzultációk, és a fejlesztésben is gyakran vesznek részt az otthoni feladatok elvégzése révén. Egy-egy megsegítés kezdetekor a szülőtől tájékozódunk, és a folyamat több pontján is visszajelezzük észrevételeinket, javaslatainkat – tette hozzá.

Pánya Cecília szakszolgálati titkár maga is budakalászi lakos. A szakszolgálatokhoz érkezőknek minden segítséget megad, bár-mivel kereshetik őt, figyelmes, türelmes. Szerinte minden család nehézsége és helyzete egyedi, mindenkit másban és máshogyan kell segíteni. A személyes odafordulás és figyelem az, ami oldja a feszültséget, s innentől kezdődhet érdemi munka. Külön kiemelte, hogy egy BTMN vagy SNI nem bélyeg, hanem lehetőség, hiszen ezek a gyerekek számos olyan anyagi vagy szakmai segítségre jogosultak, amelyekről a szülők sokszor nem is tudnak. – Azt látjuk, hogy a BTMN tanulók száma évről évre egyre magasabb. A szakértői tevékenységre nagyon nagy az igény az oktatási intézmények részéről. Szinte minden osztályba, csoportba jár érintett gyermek – egészítette ki Varga Zsuzsa. Az ő optimális fejlődésük az intézmény, szakszolgálat és szülő együttműködésén zajlik.

HE

A törvény szerint a kiemelt figyelmet igénylők két nagy részre oszthatók. A halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) vagy hátrányos helyzetű (HH) gyermekek/tanulók és a különleges bánásmódot igénylők. Előbbieket családi körülményeik, szociális helyzetük miatt illeti védelem. Utóbbiakat három csoportba soroljuk: a sajátos nevelési igényű gyerekek (SNI), a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdők (BTMN), valamint a kiemelten tehetségesek (KT). A BTMN főként tanulási nehézségeket jelent. Az érintettek nehezen tudnak olvasni (diszlexia), gondjuk van az írással (diszgráfia) vagy a matematikával (diszkalkulia). Ezek tanulási zavarok, de BTMN-nek minősül a hiperaktivitás vagy a figyelemzavar (ADHD, ADD) is. Az SNI már komplexebb problémakört takar: az érintett gyerekek mozgás- és érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, illetve több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozott fogyatékossgal, autizmus spektrumzavarral vagy egyéb pszichés fejlődési küzdelmekkel. Az érintett gyermekek **fejlesztésre szorulnak, amelyhez a közoktatási törvény szerint joguk van.** A fejlesztés megvalósulhat a nevelési tanácsadás, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás, illetve a kollégiumi nevelés és oktatás keretében, vagy a szakszolgálatnál is.

SZABADIDŐ

Városunk szerencsés elhelyezkedésének köszönhetően igazán könnyen elérhetjük a közeli erdőket, a Pilist és a Visegrádi hegység természeti látnivalóit. A környék legmagasabb pontja a Pilis-tető, amely 756 méter magas. Sok helyen előfordulnak meredekebb hegyoldalak, szűk, szurdokszerű völgyek. Ilyen az egyedülálló Rám-Szakadék, a Dobogókőtől délre található Dera-szurdok, valamint a Holdvilág-árok. Szép kilátópontokkal is büszkélkedhet a régió, mint a már említett Dobogókő, a Nagy-villám, vagy a Prédikálószték. Vegyünk sorra néhány könnyebb, mesés kilátást ígérő közeli túraútvonalat!

Dobogókő

A Pilisszentkeresztről induló és szép kilátással kecsegtető könnyebb túra hossza 10 km. Az út során érintünk egy kilátópontot, amely a Pilis-tetőre néz, mesés panorámával. Innen továbbindulva hamarosan elérjük a Zsvány-szklákat, majd még néhány perc és máris Dobogókőn vagyunk.

A Dunakanyarra néző panorámát természetesen itt sem lehet kihagyni, majd visszafelé a piros jelzés mentén, a nyári erdő hangulatos ösvényein juthatunk vissza Pilisszentkeresztre. A községben érdemes betérni a Hilda cukrászdába, amely a túrázók és a kerékpárosok kedvenc tőrszelye a településen.

Fotó: mozgásvilág.hu

HA ITT AZ ŐSZ, TÚRÁZZUNK!

Prédikálószték

A természetjárók körében nemcsak a fantasztikus panoráma miatt népszerű a Prédikálószték hegycsúcsa, hanem például az elérhető közelségben lévő, szintén rendkívül frekventált kirándulócélpontok: a Rám-szakadék és a Vadálló-kövek miatt is. Évente sok százezren döntenek úgy, hogy erről a csúcsról tekintenek körbe a térségre, vagy pihennek meg és piknikeznek egyet.

A túra kezdőállomása Dömösön a Király-kúti utca, ahonnan együtt fut a piros, a zöld és a sárga jelzés. A jelzett turistaút kezdetben az aszfaltúton halad, majd a faluból kiérve átmegy a Malom-patakon és a patak mentén vezet tovább. A Szentfakápolnát követően a piros háromszög jelzés balra ágazik le, amely a Vadálló-kövekhez, majd a Prédikálósztékre vezet.

Fotó: Pilisi Parkerdő

Természetjáró kör: Budakalászlól induló szervezett túrák

- Barlangok és bányák a Kevélyen
14 km-es túra november 21-én (9.00 és 17.00 óra között)
- Túra a Róka-hegyre
9 km-es túra december 12-én (9.00 és 15.30 között)

Regisztráció: andras.gerstenkorn@gmail.com

Információ: +36 20/544-9261

Részvételi díj: 500 Ft/fő/túra.

Jegyek a túra előtt, a helyszínen kaphatóak.

A Dera-szurdok

A Holdvilág-árok szomszédságában fekszik a Dera-szurdok, amelyet bátran ajánlunk kisgyermekesek számára is, mivel rövid és egyszerű, mégis nagyon szép útvonal halad erre.

A túra kiindulási pontja Pilisszentkereszt, ahol az Országos Kék-túra nyomvonalán kezdjük meg a kirándulást. Az út szinte észrevehetetlenül emelkedik a szurdokig, ahol annak végéhez közeledve ismét átkelünk a patakon. Hamarosan beérünk Pilisszentkeresztre, innen Szentkút irányába a Magyar Zarándokút sárga kettős kereszt nyíl jelzését követjük. Szentkúton díszes kegyhelyet találunk, ahol kortyolhatunk a forrás friss vizéből is. A kék kereszt jelzésen folytatjuk utunkat, majd a főút előtt egy sorompóhoz érünk – innen a főúton átkelve körtúránk végéhez érkezünk.

LÁZÁR ISTVÁN, A BMSE ÖNKÉNTESÉ A „BUDAKALÁSZÉRT EMLÉKÉREM” IDEI DÍJAZOTTJA

A Budakalászi Munkás Sportegyesület a hetvenes években megszűnt létezni: támogatás hiányába feloszlott, a csapat szétszéledt. A pályák paragon maradtak, de volt egy budakalászi lakos, aki szerette a sportot, és aki szívén viselte a gyerekek sorsát is. Elhatározta, hogy újraéleszti a labdarúgást Budakalászon. Szervezkedett, intézkedett, embereket toborzott a pálya felújítására. Megkereste a szülőket, sőt az akkori tanácselnököt is. És csapatot gyűjtött.

Benevezett az utánpótlás bajnokságba, így a futballpályán újra elindult az élet. Igen, László Istvánról van szó, aki nélkül ma nem lenne BMSE. Ő és családtagjai egy személyben voltak a szertáros, a karbantartó, az intéző, a takarító, a MINDENES, csupa nagybetűkkel.

Aztán teltek múltak az évek, a csapatok létszáma növekedett, a sportoló gyerekek egyre többen lettek, és a ma már közel százötven lurkó rúgja a bőrt az egyesületnél. Az idén 100 esztendő Budakalászi Munkás Sportegyesület a város legnagyobb sportközpontja, amely leginkább László István, vagy ahogyan mi szólítjuk, Szundibá érdeme.

Budakalászon született, 33 éve végez önkéntes közösségi munkát, és túl a 75. életén, ezt teszi ma is, hiszen technikai vezetőként aktív részese a BMSE sportéletének. Harminchárom éve második otthona a focipálya, mindenki tiszteli szereti, nemcsak Kalászon, hanem a Magyar Labdarúgó Szövetségben is. Köszönet Szundibának az odaadó munkájáért, és nagy tisztelet azért, amit hosszú évek során tett az egyesületért. Vegyünk róla példát, és legyünk büszkék arra, hogy ilyen remek ember él városunkban.

Szeptember végén Budakalászi Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 9 igen és 3 tartózkodás szavazattal úgy határozott, hogy az idei „Budakalásziért Emlékérem” elismerést László Istvánnak, az idén 100 éves fennállását ünneplő BMSE önkéntes segítőjének adományozza.

KARÁCSONYI MESEÍRÓ-PÁLYÁZAT ÁLTALÁNOS ISKOLÁSOKNAK

Szín, forma, varázslat – út lélektől lélekig. A mese kérdés, de egyben válasz is: oldás, vigasztalás. Utazás, sodrás, kihívás, Körülöttünk és bennünk él, és ha jól figyelünk, észrevehetjük a csodát: a sárkányt, boszorkányt, gonosz manót – ellenfelünket, legyen az bármi és bárki! – legyőzhetjük. A legkisebb a legbátrabb, legügyesebb, legfurfangosabb lehet, a rejtély megoldását megtalálhatjuk, a titok feltáruhat, a legörbült száj mosolyra húzódhat, a könnyek pedig felszáradhatnak. Legtöbbször a felnőttek mesélnek a gyermekeknek, pedig a mese igazán a gyermeki lélek és képzelőerő terepe. A 2020-as év végén most arra hívjuk a budakalászi gyermekeket, hogy ők meséljenek!

Budakalászi Város Önkormányzata kreatív karácsonyi meseíró pályázatot hirdet, melynek keretében két kategóriában várjuk kicsik és nagyok meséit:

I. Kategória: 8-11 évesek (1-4. osztály)

II. Kategória: 12-14 évesek (5-8. osztály)

Terjedelem: maximum 2 A/4-es oldal

(géppel írt forma esetén: 12-es betűméret, másfeles sorköz)

A mesében szerepelhetnek a következő szerepkörök:

- Hős
- Ellenfél
- Segítő vagy segítőtárs
- Megmentendő személy vagy helyzet (karácsonnyal vagy újével kapcsolatos)
- Megoldás

A beadás módja: e-mailben a kommunikacio@budakalasz.hu címre, vagy postai úton a Polgármesteri Hivatal címére (Budakalászi, Petőfi tér 1, 2011.) várjuk a meséket.

A levélre kérjük ráírni: „Karácsonyi mesepályázat”

A pályázaton kérjük a következő adatokat feltüntetni: jelige (a név helyett), életkor, elérhetőség (email- és/vagy postacím, amire a válaszevelet küldhetjük).

A művek beérkezésének határideje: 2020. december 5.

A két kategóriagyőztes mese írója könyvtalványban részesül, és alkotásuk megjelenik a Budakalászi Hírmondó decemberi karácsonyi, illetve új évi lapszámában. A legjobb művekből közös online kiadványt is szerkesztünk, amelyet elérhetővé teszünk a városi honlapon.

PÁLYÁZAT

Az alkotásokat 5 fős zsűri bírálja el Fucskó Miklós elnökletével.

Eredményhirdetés: 2020. december 10.

INTERJÚ

KAPTÁRTÓL AZ ASZTALIG

Burgyán Attila, a Telepi Suli magyar irodalom és történelem szakos tanára tíz éve méhészkedik. Októberben, elvileg a szezon után beszélgetünk, de sajnos nem az ideje az első alkalom, hogy a méhek még szeptember után is aktívak. Ideális esetben az őszi hideg marasztalja a méheket a lakóhelyükön, de az enyhe ősz most még ki-kicsalja őket a szabadba.

- Honnan jött az ötlet, hogy méhészkedéssel foglalkozzon?

Régóta érdekelt a méhészet. Csodálatos tudásnak tartottam a méhek tartását és a méz ízét sem vettem meg. Ráadásul elképzelttem, ahogy Berzsényi Dániel ül csendesen pipázva méhesében, s írja megszenvedett verseit a nagy magyar értetlenség számára. Aztán mikor élethelyzetem megváltozott és életvitel-szerűen vidékre kerültem, nekiláttam a gyakorlati megvalósításnak. Hat méhcsaláddal kezdtem, közben elvégeztem egy méhésztanfolyamot, és okleveles méhész lettem.

- Miért Budakalászon?

Csobánkán lakom, a közelben keresgéltem, egy budakalászi barátom pedig ajánlott egy külterületen lévő telket. Pont ideális, lakóházuktól messze fekszik, azóta használom a hárs virágzása idején. Érdekesség, hogy az első világháború után minden elesett hős után ültettek egy hársfát. Így volt ez Budakalászon és Ürömon is, ez is szerepet játszott abban, hogy pár éve idehoztam a méheket.

- Milyen elfoglaltsággal jár a méhészkedés?

A szezonban minden nap kell foglalkozni velük, nem lehet „hétvégi méhésznek” lenni. Egy kaptár egy család, ami egy anyából és dolgozókból áll. Egy átlag dolgozó méh élettartama 6 hét. A sejtől való kikelés után 10 napig bent szolgálton a kaptárban vannak (anyaetetés, kapuórség, a sejtekben lévő kis peték melegítése, kvázi háztartási munkát végeznek), utána kb. 30 napot dolgoznak kint. Egy betelepített méhcsaládban 15-20 ezer méh van. Májusra, az akác megjelenésére lesz teljes a szaporulat, ilyenkor a kaptárban 60-70 ezer méh van, majd folyamatosan csökken szeptemberig. Jó esetben. A hideg idő azt a genetikai üzenetet küldi nekik, hogy maradjanak a kaptárban, de van, hogy inkább kijönnek szerencsét próbálni még novemberben is. Sőt! Volt olyan év, amikor egész télen dolgoztak. Emlékszem, a karácsonyfa mellől néztem, ahogy a kaptár körül repkednek.

- Ez miért probléma?

Az augusztus végén, szeptember elején született méhek télen úgy élnek a kaptárban, hogy bent vannak február közepéig. Ha az anya még novemberben is petézik, a méhek is kiszállnak a melegebb időben, ami nem tesz jót a méhállománynak, hiszen ha az anya petézik, azt melegíteni kell, ez plusz feladat a méheknek, akik így túldolgozhatják magukat. Ahelyett, hogy pihennének, ilyenkor előfordul, hogy szétmegy a boly és sokan megfagynak.

- Ha ilyen történik, hogyan lehetséges a pótlás?

Minden méhész szaporít. Amikor a méhek sokan vannak – főleg akácvirágzás idején – érzik, hogy nem komfortos belül, és létrehozhatnak egy, vagy akár több új anyát. Ez az úgynevezett anyabölcső. Baj akkor van, ha a méhész ezt nem veszi észre és bent hagyja az új anyá(ka)t. Ilyenkor ún. megrajzás történik, vagyis kikel egy új anya, a régi pedig a méheivel együtt kirepül, hogy új helyet keressen magának. Hogy ez ne történjen meg, ki kell venni a keretet és betenni egy új fiókba. A fiók mellé két másik

megy, amiben sok készülő méhecske lakik, a két szélére pedig egy-egy mézes, virágporos keret kerül, hogy legyen mit enniük. Az ezután kikelt anyát szűz anyának hívjuk, aki vár, majd kirepül egy pározó helyre, és mikor meg van termékenyítve, hazarepül és elkezd petézni, így épül fel egy új család.

- Hogy néz ki egy szezon?

A repce és a gyümölcsvirágok elsők, amire lehet vinni a méheket. Például Pomázon, Csobánkán gyönyörű alma- és barackfák vannak. Kedvencem egyébként a koratavaszi vegyesvirág méz. Az egyik legfinomabb, legtartalmasabb méz.

Utána jön az akác, ami igen népszerű itthon, Hungaricum is, és ezt még a pollenekre allergiások is fogyaszthatják. Utána jön a hárs, ez egy remek téli, jellegzetes méz. Teába, köhögés ellen, pláne egy kis propoliszsal szinte orvosság. Ezt követi a vegyes virág, ami sajnos egyre kevesebb, mert egyre ritkábbak a szabad rétek, ahol a pipacs, a búzavirág, a kikerics, a cikória megnőhetne.

A méheknek az lenne a jó, ha rengeteg féle virágot találnának, mert az embernek is a kiegyensúlyozott, változatos étrend teszi a legjobbat. Utolsó a napraforgó, ami szerintem az egyik legjobb ízű méz. Ez a mézeskalácsosok alapanyaga is, a sütikhez is ez a legjobb, ezzel tudnak jól rajzolni, ez lesz szép fehér és kemény.

- Hogyan jutnak ki a méhek a területre?

Reggel kell érkezni, nehogy a melegben bajuk legyen. Nyolc körül kinyitjuk a kaptárokat, de ilyenkor nagyon idegesek még és támadnak is, mert a zötykölődés, a levegőhiány hatalmas stressz nekik. Miután megnyugodtak kijönnek és „betájolnak”, ami azt jelenti, hogy kirepülve szembe fordulnak a kaptárral és benéznek, hogy hol vannak pontosan, aztán egyre messzebb merészkednek és megtanulják a visszautat.

A következő napon repülnek ki a kereső méhek, akik szétmennek és mintát visznek pl. akácból. A kereső méh eltáncolja a többinek a távolságot és az irányt. A mézet az úgynevezett mézgyomrukban szállítják, az üzemanyagot is onnan veszik, ami marad, az megy a kaptárba. Egy méh közel 5 kilométer sugarú körben mozog, az én méheim például át tudnak menni Csobánkáról Kiskovácsiba, Pomázra. Egy méhecske élete igen dolgozó és 30 napja alatt egy mokráskanál nektárt hoz.

- Hogyan nyerik ki a mézet?

Amikor a keret legalább harmada megtelt és azokon megfelelő viaszréteg is van, kivesszük, és egy centrifugához hasonló pörgetővel kirázzuk a mézet a pörgető oldalára. Innen lefolyik egy vödörbe majd egy szűrőn keresztül a hordóba kerül. Ha a hordó megtelt,

lefedem. Nagyon fontos, hogy nem szabad kopaszra pergetni, vagyis minden mézet elvenni a kaptárból, hogy a beteleltetés idején is legyen mit enniük a méheknek.

- Milyen az idei „termés”?

Negyedével kevesebb méz lett a tavalyihoz képest. Azt szokták mondani, hogy a sikerességet egy méhésznek öt évre kell néznie, ebből általában három rossz, egy elfogadható és egy a jó év. De jó dolog csinálni, van értelme és haszna is. Én nagyon szeretem a méheket és a velük való foglalkozást.

- Hogyan találkozik a méze a vásárlókkal?

Kiüvegezem a mézet, egyedi címkével látom el és úgy értékesítem. Pár üzletbe és egy étteremhálózatnak szállítok, emellett szájról szájra terjed a híre, általában ki is áruolom az éves termést.

- Sokat lehet hallani hamis mézekről. Mit tehet egy átlagvásárló, hogy igazi méz kerüljön az asztalára?

Szerintem érdemes kipróbált termelői mézet vásárolni. Ahogy van saját fodrászunk, orvosunk, érdemes saját méhészt is választani, így biztosan nem lehet csalódni (nevet).

Hollósi-Györgyei Nóra

Népszerű és hungarikum: magyar akácméz

„A csaknem színtelentől az enyhén sárgásig terjednek színárnyalatai. Magas cukortartalma miatt nem kristályosodik, évekig folyékony marad. Íze nem karakteres, emiatt fogyasztása a mézzel ismerkedők számára ajánlható. Az akácméz kiváló minősége miatt évtizedek óta keresett exportcikk, a mézkivitel fő célországai: Németország, Franciaország, Olaszország és Nagy-Britannia.”

Forrás: www.hungaricum.hu

EGYHÁZI HÍREK

Novemberi ünnepek

November hónapjának kezdete csendes emlékezéssel teli. Ekkor ünnepeljük Mindenszentek ünnepét, megemlékezünk halottainkról, kimegyünk a temetőbe elhelyezni virágainkat, mécseseinket. Lehet átugorni ezeket a napokat? Valószínűleg nem. De lehet ezekre a napokra programot szervezni, a csendben lehet zenét kapcsolni. A sötétre a lámpa fénye lehet megoldás. Ezek a csendes napok is értünk vannak. Nem sok van ilyen az évben. Ha ünnepeljük az élet különböző eseményeit, születésnapokat, évfordulókat, akkor miért ne gondolnánk arra, hogy minden szakasznak két végpontja van? Ha valami elkezdődött, akkor vége is lesz. A két pont biztos, a köztes idő viszont rajtunk múlik. November szentjei és ünnepei rávilágítanak arra, hogy a köztes szakaszhoz hogyan álljunk hozzá.

November 5-e Szent Imre ünnepe – Imre Szent István, első királyunk tragikusan fiatalon elhunyt fia volt. Ha az Intelmeket olvassuk, látjuk, hogy Imre hogyan készült országunk vezetésére. A tanulásban az motiválta, hogy tudott magánk célt kitűzni.

November 11-e Szent Márton napja. Legendáját ismerjük. Megosztotta köpenyét egy rászorulóval, amit utána, álmában Jézuson látott viszont. Példája mutatja, hogy az aprónak tűnő tettek mögött is nagy dolgok mehetnek végbe. Sok esetben nem láthatjuk előre, hogy egy jócselekedettel mit mozdítunk elő, vagy milyen folyamatot, hogyan indítunk el.

November 19-e Szent Erzsébet, a szeretetszolgálat védőszentjének ünnepe. Legendáiban visszatérő elem az a szeretet, amellyel mások felé tudott fordulni. A szeretet tehát azt is jelenti, hogy tudunk-e mások felé fordulni.

Segítsenek bennünket november ünnepei, hogy minél jobban használjuk fel családjaink, közösségeink javára a kapott időt! Segítsen bennünket a novemberben ünnepelt szentek példája, hogy jobban megértsük, tettinknek milyen súlya van.

*Kelemen László
plébános*

Szent Márton és a koldus, táblakép, 1490 körül, Magyar Nemzeti Galéria

Jegyautomata, kocsierme és egyház

A Lenfonó megállóhoz közel lakom, az egyik gyermekem a telepi iskolába jár. Tízből egyszer, reggelenként, ha olyan kedvünk van, felülünk a HÉV-re, és megyünk egy megállót, és úgy sétálunk el az iskolába. Igen ám, de a hévezéshez jegyet kell venni. Bőszén nyomkodom a gépet, küzdök, fél szemmel a hévet lesem, hogy el ne menjen. Minden rendben, dobán be a pénzt, de a gép kiírja: csak bankkártyát fogad el, valamiért a készpénz-funkció ezen az esős reggelen pont szünetel.

Félhangosan morgok, szidom a gépet üzemeltető BKK-t. És ekkor megszólít egy férfi, hogy nála van bankkártya, és ő kifizeti nekem, segít. Nem különösebben nyájaskodva, nem tolakodva, hanem úgy, ahogyan a legkönnyebb el is fogadni a segítséget – amit nem fogadok el, hát jó nekünk gyalog is.

Nem először jártam így. Máskor is hadakoztam már ezzel az automatával, és akkor is odalépett hozzám valaki. És jöttem hazafelé az iskolából, és a Lenfonó pomázi úti végénél lévő zebránál autójukban gubbasztó, nyílt arcú, kedves emberek engedtek át a zebrán. És mindig elfelejtetek megfelelő aprót vinni az áruházak kocsijaihoz, és mindig van, aki magától értetődően kisegít.

Kitapintható egy olyan halmaza az embereknek, akik figyelnek a másokra, akiket érdekel a napi zsörtölődés szintjén túl a közösségük, az élet apró mozzanataival együtt. Valószínű pont azok gondolkodnak így, akik ezt a cikket is olvassák.

Ez azért fontos, mert egyébként a mai világunk azt várja el tőlünk, hogy mindenki magában éljen, és önállóan intézze az ügyeit. És jó, hogy néha magányosan nézelődünk egy boltban, és jó, hogy néha senki nem zavar minket a héven utazva. De bizony, többször lenne jó, ha mindenhol ismerősök vennének körül bennünket. Nem lehetne ész-

revétlennek lenni, lenne terhe annak, hogy mindig látnak a barátok és ismerősök – de mégis, jobban a miénk lenne a világ. A modern élet ezt az utcabeli, bolti, városi közösséget elvette tőlünk. Olyankor derül ki, hogy megvan-e még, amikor valami váratlan dolog – egy elromló automata, egy hiányzó kocsierme – hirtelen közösséggé formál minket.

Egy nagyot ugrok: ilyen egyszerű, mindannyiunk életét egyformán befolyásoló kérdés, hogy mi az értelme az életünknek, és milyen célja van az életünknek? Erre keressük a választ az egyházban. Töprengéseink egyenként vannak, de mégis közösségben vagyunk. Mert látom, hogy a társaim is töprengenek, és feltételezem róluk, hogy ők is hozzám hasonlóan gyötrődnek. És az egyháznak van egy receptje: az élet valóságát úgy próbálja megérteni, hogy Istennek az életünknel is nagyobb valóságát próbálja meglátni: Miért kellene az életünk egyetlen, nagy kérdésében – mit keresek én itt? – a választ egyedül megtalálnunk? Ha pedig kapunk választ, vagy ha éppen minden rendben, akkor meg kell álljunk, és együtt kell örülnünk annak, ami jó. Valami ilyesmi az egyház.

„Eljön minden nép, amelyet alkottál, leborulnak előtted, Uram, és tiszteletet adnak nevednek” (86. zsoltár).

Bereczky Örs
református lelkész

A kicsin hű

Szeretnénk csodákat látni. Szeretnénk látni, amikor emberi életek hirtelen, természetfeletti módon megváltoznak, emberek jobbá lesznek, rossz helyzetek, kemény körülmények egy pillanat alatt javunkra változnak. De az élet nem mindig ilyen egyszerű. Isten képes rá, és sokszor be is avatkozik az életünkbe. Lehet őt erre kérni. Ő nem marad távol, gyakran kérésünkre – néha kérésünk nélkül is beavatkozik, és tesz egy nem mindennapi csodát a javunkra. A csoda, az isteni beavatkozás viszont gyakran más módon valósul

meg az életünkben – vagy valósulna meg, ha engednénk, partnerek lennénk ebben a folyamatban.

A változás ritkán kezdődik el anélkül, hogy ne bennünk hatna először Isten átformáló ereje. És ez az erő – bár nem mindennapi, mert

Istentől származik, mégis – néha éppen ahhoz elegendő, hogy az első kicsi, kezdeti, esendő lépéseinket megtegyük a változás irányába. Ebben több a munka, ehhez mi is kellünk. De nem nagyszerű, hogy Isten arra hív minket, hogy munkatársai legyünk a pozitív változás előmozdításában? Nem csodálatos, hogy a változást, a csodát nemcsak kívülről szemlélhetjük, hanem Isten arra hív minket, hogy annak tárgyaivá is váljunk, és valamilyen szinten, ahogyan Isten engedi, annak alanyaivá is? A csoda első számú végrehajtója mindig Isten. Ő a kezdeményező, ő ad számunkra erőt, de egyben arra hív minket, hogy a saját szájunkat, kezünket, lábunkat, pénztárcánkat, időnket vigyük be az ő csodát létrehozó vezetése és cselekedete alá.

Ezért eget rengető imánk mellett, ami úgy szól: „Istenem, tégy csodát!”, elmondhatjuk ezt az imát is: „Istenem, kérlek, mutasd meg, hogy hogyan válhatok a változás részévé, hogyan válhatok abban a te munkatársaddá!” Legyen bármilyen kicsiny is a tett, amire Isten hív minket válaszában, Isten csodálatos tervének, csodát alkotó tettének részesei lehetünk. Kell ennél több?

„Az ő ura pedig mondta néki: Jól van jó és hű szolgám, kevesen váltál hű, sokra bízlak ezután, menj be a te uradnak örömébe. (Máté 25,21)

Kiss Péter lelképásztor

Új kapuív a budakalászi Zsidó temető bejáratánál

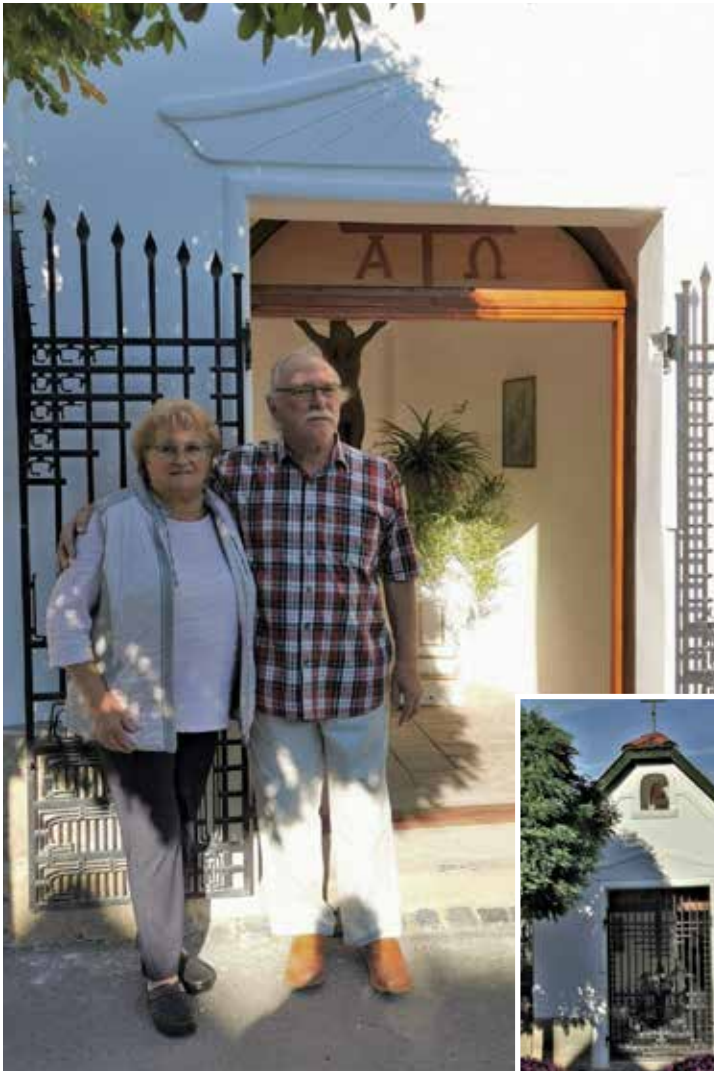
2020. szeptember 25-én a Kőbányai út és Fácán utca találkozásánál lévő Zsidó temető bejáratánál kapuívet avattak. A Száva Pál által tervezett és a Szentendre-Dunakanyar térségében megalakult Magyar-Izraeli Baráti Társaság Kulturális Egyesület tagjai, Vajda János és Fehér István által készített kapuív avatásán jelen volt Rosenfeld Dániel kántor, Mendy Myers szentendrei rabbi, valamint az önkormányzat képviselőjében Forián-Szabó Gergely alpolgármester is. Az eseményen az 1800-as évek végétől máig Budakalászon élő Denkstein-család leszármazottja a budakalásziakkal közösen felolvasták a holokauszt budakalászi áldozatainak neveit is.

Az anyakönyvek tanúsága szerint 73 fő budakalászi zsidó hunyt el 1840-1943 között. A budakalászi temetőben azonban csak néhány sírkő található, melyek feliratai részben magyar, részben héber, részben német nyelvűek. A budakalászi zsidók között volt hentes, kereskedő, rézműves, hivatalnok, vendéglős, fuvaros, dohányjövővédelmi nyugalmazott főtiszt és nyugdíjpénztár-igazgató is, akik mind gazdagították Budakalász akkori életét. Ennek vetett véget a vészidőszak borzalma.

A budakalászi zsidó közösség tagjai fontosnak tartják a temető karbantartását, az itt élt hittestvérek sírjának ápolását és emléküik megőrzését, és szeretnék, ha a mártírok neve se merülne feledésbe.

Megszépült a Koller-kápolna

Megszépült a Budai úton az Alsóvár utcával szemben álló Koller-kápolna. A javarészt Kovács József, Koller István és felesége, Kati keze munkáját dicséző igényes felújítás során a korábban salétromos vakolatot levették, a falat újravakolták, valamint a tetőre is új kúpcserépek kerültek. Rövidesen a villanszerelés és a bádogozás is elkészül, hogy az esővíz ne folyhasson a frissen festett falakra.

Koller István, sokaknak Pityu bácsi a keresztet és a korpuszt is felújította, illetve két új szentkép is került a kápolnába. Az arra járók gyakran megállnak a rendszeresen friss virágokkal díszített kovácsoltvas kerítés előtt.

A négy budakalászi körmeneti kápolnából a kommunista időkben a Kurtz-, a Kamp- és a Schieszl-kápolnákat lerombolták, egyedül a Koller család házával szembeni maradt csak meg.

Bár a körmenetek már a templomkertben vagy a Kálvária-dombra menet zajlanak, a kápolna nem csupán üde színpont, hanem továbbra is szép szakrális helye városunknak.

Ha arra sétálnak, ne mulasszák el megcsodálni!

ÚJRA AKTÍV A LEVENDULA KÖR – TÖK FARAGÁS KICSIT MÁSKÉPP

Hosszú kihagyás után, október végén ismét megszerveztük a Levendula Kört. Nagy örömmel vágtunk bele, mert már sokaknak hiányzott ez a program, amelyen a kreatív alkotásé a főszerep.

Forró tea mellett szebbnél szebb alapanyagokból válogathattunk, és csak a fantáziánkra volt szükségünk ahhoz, hogy valami szépet alkossunk.

Készítettünk őszi asztaldísz és ajtódísz, temetői koszorút, és természetesen a tökfaragás sem maradhatott el, melyet ez alkalommal kicsit másképpen álmotdunk meg. A képek magukért beszélnek.

Akik most nem tudtak csatlakozni hozzánk, azok számára jó hírünk van: az idei évben még két alkalommal várjuk majd az alkotni vágyókat!

November 26-án adventi koszorút készítünk, december 19-én pedig csomagolási praktikákkal ismerkedhetünk meg.

A kézműves alkotóműhely háziasszonya Uttoné Ochodniczki Vanda.

KE

KÖNYVAJÁNLÓ

FUCSKÓ MIKLÓS: ÉDENKERTHELYISÉG

gyermekeimben leszek az emlék
a nem-vagyok csupán az leszek
Isten kertjében örökös vendég
leszek – életre holtan – ha voltam
(Fucskó Miklós: Pazar kilátásaim)

Idén jelent meg Fucskó Miklós *Édenkerthelyiség* című válogatott verseskötete az Orpheusz Kiadó gondozásában, melynek bemutatójára a Kós Károly Művelődési Ház dísztermében került sor szeptember 5-én. Moderátor F. Saági Anóka, lektor és szerkesztő – a költő felesége – volt, zongorán Hermeszné Uracs Mónika, a Kalászi Alapfokú Művészeti Iskola igazgatója, Hegyi B. András, a zeneiskola növendéke, versmondóként Szalay-Tóth Karina működött közre. A bemutató interneten, a Kristály Média YouTube csatornáján visszanezhető. A friss kötetrel kapcsolatban megkerestük az alkotót, akinek – noha korábban sosem találkoztunk – közvetlensége, szakmai szikársága azonnal kijelölte a beszélgetés irányát.

Fotó: Fucskó Boglárka

- Kezdjük a kötetcímnél, hiszen – ha a szerzőt nem ismerjük – a cím önmagában is döntő lehet: kézbe veszem a könyvet, vagy sem. Az *Édenkerthelyiség* szóösszetétel szójátékot rejt, egyben számos asszociációt is indít.

Szeretek különös, egyszerű, feszültséggel teli címeket adni. Ilyen volt a *Próbazuhanás* is. Az *Édenkerthelyiség* előképe a debreceni Szabadság étterem kertje, ahol irodalmár barátaimmal ültünk le tartalmas beszélgetésekre. A negyvennégy évesen elment kiváló költő, *Gábor Zoltán* is gyakran ült ott egy nagy korsó habos és nyárfavirágnyálás sör mellett. Volt egy asztaltársaság, ahol csak olyan ember foglalhatott helyet, akit már legalább egyszer eltiltottak a publikálástól. Nekem ide alanyi jogon, mintegy kitüntetésként, pályakezdőként belépőm volt *Ratkó József* társaságában. Aztán a barátok szétszéledtek az országban vagy

átköltözgettek egy túlvilági asztalhoz, s az az illúzióm támadt, hogy amolyan *Édenkerthelyiség* volt ez, a Teremtő előszobája. Ebben *Gregory Corso* egyik sora is ludas lehet, mert – talán *Az utolsó gengszter* című kötetében – azt írta: „Isten kertjében nincsenek gyerekek”. És mi közben felnőttünk, a valaha Krúdy által is íróhelyként használt vendéglő, fogadó helyén pedig ma talán egy belga pub működik...

- A 'válogatott' jelző az *Édenkerthelyiség* esetében nagyon szigorúan értendő, hiszen negyven év költeményeit rostáltad. Nagyjából ugyanennyi ideje tevékenykedsz könyv-, lap- és kiadványszerkesztőként, tervezőként, de újságírói működésed is több mint négy évtizedet ölel föl. A válogatásban szerepet játszott az, hogy magad is szerkesztő vagy?

Négy évtizede jelennek meg publikációim, verseim folyóiratokban, antológiákban, az *Édenkerthelyiség* a második válogatott verseskötetem. Az első (*Próbazuhanás*, 1989) négyszáz vers elégetésének maradéka. Az *Édenkerthelyiség* esetében már nem volt ennyire drasztikus a „szerkesztési” módszer. Igyekeztem olyan darabokat kötetbe rendezni, amelyek vállalhatók, érvényesek évtizedek után, – ha lesz még olvasóm – évtizedek múlva is. *Vitéz Feri* barátom írta: „Ha csak minden tizedik versíró ember olvasná mások költeményeit, nálunk a verseskötetek fogynának a legjobban a könyvpiacra.” Tartok tőle, a kortárs verset olvasó ember megátalkodott csudabogár lesz hamarosan.

- Már a könyvbemutatón is említetted, hogy számodra a vers kitüntetés, a vers talál rá arra, aki megírja majd. Ez gyönyörűen rímel Babits gondolatára, aki ugyanezt úgy fogalmazta meg, hogy „Nem az énekes szüli a dalt: a dal szüli énekesét.” Mit jelent ez?

Nagyon fiatalon, 17 éves koromban talált meg a költészet. Öt versemet beválogatták a Vértéklet címet viselő, 1982-ben megjelent diákantológiába. A kötet szerzői 16-21 éves fiatalok voltak, akik a Kárpát-haza minden szegletéből, elsősorban a diákírók sárvári országos találkozóin és íróversenyein jelentkeztek műveikkel. 1985-ben megjelent az *Alapművet* című válogatásban is néhány versem, 1986-ban az Alföld Stúdió *Küszöbök* című antológiája adott lehetőséget a bemutatkozásra. Innen indul az irodalommal való „bűnszövetségem”, ami a mai napig tart. Az újságírástól a könyv-, antológia-, illetve újság- és folyóirat-szerkesztésig minden van a palettán. És igen, azt gondolom, a vers íratja meg magát. Fiatalon többször is megesezt velem, hogy lefekvéskor tollat és papírt tettem az éjjeli szekrényemre. És reggelre szöveg volt a papíron, ami gyakran változtatás nélkül meg is jelent a nevemen, mintha én írtam volna...

- A kötet versei formavilágukat és tartalmukat tekintve igen sokrétűek. A témák horizontális (gyermekkortól a szerelmen át az elmúlás élményéig) és vertikális (az anyaföld matériájától az Isten transzcendenciáig) vonatkozásban is felölelik az emberi élet szinte minden aspektusát. Némelyik intim, kitárulkozó, meghitt, míg egy-két felütés kifejezetten merész vagy karcos. Mennyire vagy tudatos író?

Nem hiszem, hogy rutinként le lehet ülni eltökélten a billentyűzet-hez úgy, hogy most én egy bizonyos verset fogok megírni. Én a szövegeimben csak őszinte vagyok – némelyikben túlzottan is sebezhetően. Vannak az embernek elképesztő mélységei és magasságai, és időben is halad valami vonzás felé. Van hite, van véleménye, boldogsága és keserősége, áhítata, szégyene, dühe, féltelme, szerelme. Mi másról is lehetne írni a megéltségeinken kívül? *Oláh János* Petőfi-parafraízisában így ír: „hiszen nem tudok mást, / mint saját fájdalommal s örömem / ez is túlzás, eldalolni”. De nem lehet a magunkban is felfejtendő titkokat kellő alázat – és olykor szemérem – nélkül kikiabálni. *Csengey Dénes*, akivel sokat beszélgettem egy Gyöngy nevű presszóban, azt írta a Villonról szóló monodrámájában: „Ahol mindenki belesiketül saját fennhangú imádságába, kinek van ott füle az Isten szavát meghallani...”. A „verscsináló fajzat” ugyanolyan ember, mint bárki más, csak talán – kegyelmi állapotban! – jobban vannak szavai megfogalmazni a (ki)mondhatatlant. Ha vannak! De inkább nincsenek. És ez a hiány ad reményt a költészet túlélésére. Sosem volt célom a direkt lázadás, vagy provokatív módon megszólítani az éppen regnáló rendszert, de tudattalan őszinteségemben bizonyára elkövettem olykor efféléket. A gondolat szabadsága akkor is isteni-emberi adomány, ha a közlésé – kis mulandó hatalmaccsákkal megnyomorított emberek által – korlátozva is van. Ezért (is) írtam sokszor álnéven. Ebben a kötetben most van minden, ami a négy évtizedben megesett velem: hosszúvers, rövid vers, szabadvers, rímmel vagy anélkül, szonett, haiku, ballada, parafrázis, sőt műferdítés is.

- Ezzel meg is érkezünk a kötet egyik legizgalmasabb fejezetéhez, a Seng Thu Check ciklushoz. Kitekintek a szememből / és fa leszek, meg folyó, meg Minden, / mert a láthatár a Léthatár: / az ősszeg vagyok a túlon innen. – mondja Seng (Seng Thu Chek átváltozásai). Jól gondolom, hogy ő a te alteregód?

Talán. A Seng-versek többek között a KRÁTER Kiadó irodalmi-kulturális folyóirata, a PoLiSz hasábjain jelentek meg. Lehetőséges, lesz összegyűjtött kötete is Seng mesternek, ha van még rám annyi jóátállás a Teremtőnél. Seng egy – nagyon is valószínű – fiktív figura, s elképzelt gondolatainak lenyomatai a versek – így valójában inkább *műferdítések*. Formailag nem haikuk, de képi megfogalmazásukban, hangulatukban mégis közeli rokonai a japán költészet miniatűrjeinek, ám Seng saját, kizárólagosan használt verselési modorában és szerkezetében. Sengben ott az alakmás is, igen, de ott a játék is. Mindig kísérletező típus voltam, a forma jóleső kihívást jelentett. Ha szonett, hát legyen szonett, ha Villon lelkivilágába kellene belebújni, hát legyen ballada... Ám viszonylag kevés vers jut(tat) el odáig, hogy papírra vessem – bár hiányokból nem szenvedek hiányt, ahogy Gábor Zoli mondta, s ez épp elég az íráshoz. De nem tulajdonítok túl nagy jelentőséget a jelenlévési kényszernek, ahogy az irodalmi pofaviziteknek sem, ezért évtizedekig kívül éltem a (b)irodalom határain, az irodalom senkiföldjén...

Csontos János barátom írta még huszonévesen, sokan idézik azóta: „Szemesnek áll a világ. Szemtelennek forog is.” Innen, alul-

nézetből nézvést, nekem mintha – legalább jobbulásában – állni látszana...

A kötet 151 oldalon 101 költeményt tartalmaz, szigorúan komponált, érzelmileg elmélyült, intenzív irodalmi élményt kínál az olvasónak. Személyes megélt tapasztalások, életérzések, viszonyrendszerek (egymáshoz, szűkebb s tágabb környezethez, a világhoz, földi és égi szinten), emberi kapcsolatok teljesednek ki egy letisztult versbeszédben, de egyúttal szokatlan formagazdagságban.

A kötet előrendelhető az Orpheusz kiadónál (orpheus.terjesztes@gmail.com), dedikáltan megrendelhető az szspress@gmail.com címen, megvásárolható Szentendrén, a Charlotte írószertoban.

HE

„Jehull az ősz is
lépteink nyoma: seb
Isten Föld-arcán
összegyűlik benne az ősz
összegyűlik benne az ősz
szakállá fűszálain lecsorgó
könny.
A madarak rekedten énekelnek –
S jönnek az őszi szelek
Földarabolni csillagok kottázta
énekemet.”
(Fucskó Miklós: Őszi vers)

NÉVJEGY

Fucskó Miklós (Penészlek, 1961–)

Újságíró, lap- és könyvszerkesztő. Első versei 1978-ban jelentek meg, azóta számos napilapban, folyóiratban, antológiában publikált. 1982-ben Debrecenben alkotóstudiót hozott létre Csomópont néven, majd művészeti szerkesztője volt az *Egyetemi Élet* című lapnak. 1991-ben végzett a Pázmány Péter Hittudományi Akadémián. Alapító szerkesztője és versrovatvezetője volt a szentendrei Folyam című folyóiratnak. 2007-től alapító-főszerkesztője volt a *Budakalászi Hírmondónak*, amelyet 2012-ig szerkesztett. Több könyv szerkesztője, tervezője, oktatott újságírást, különös hangsúlyt fektetve a műhelymunkára. Írt mesekönyvet (*Évország*), portrékönyvet (*„Az agykáprázató” Nemere István*), eddig megjelent válogatott verseskötetei: *Próbazuhanás*, (1989), *Édenkerthelyiség*, (2020). Jelenleg a Szószabó Stúdió vezetője. Négy gyermek édesapja. 24 évig élt Budakalászon.

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

VITÁLYOS ESZTER, AZ EMMI ÁLLAMTITKÁRA VOLT A VENDÉGÜNK

Vitályos Eszter, az Emberi Erőforrások Minisztériumának európai uniós fejlesztéspolitikáért felelős államtitkára dr. Göbl Richárd polgármesterrel és Forián-Szabó Gergely, illetve Nagel István alpolgármesterekkel tárgyalt a legfontosabb budakalászi fejlesztésekről, az épülő Patakpart Általános Iskoláról és a megközelítéséhez nélkülözhetetlen, de városunk lehetőségeit messze meghaladó mértékű forrásokat igénylő úthálózat-fejlesztésről.

Budakalász hosszú évek óta szenved a 2008-ban városunk határában abbahagyott M0 autópályát következményeitől, az elviselhetetlen forgalomtól és az azzal járó légszennyezéstől, ezért is volt szó az M0 mielőbbi folytatásának fontosságáról és az ennél jobb előkészítési szakaszban tartó északi elkerülő útról; valamint az elmúlt években erőteltetett lakóparképítések következményeiről, a zsúfolt városi közintézmények és a közszolgáltatások helyzetéről, valamint a Budakalászt kritikusán érintő környezetvédelmi ügyekről is.

Egyebek mellett szóba került a lebontott Vasút sori óvoda pótlásának lehetősége, az augusztusban átadott új közösségi ház, illetve a néhány napja a Bethlen Gábor Alapkezelőnél megnyílt pályázati forráslehetőség kihasználása is.

VÁLTOZIK AZ ÜGYFÉLFOGADÁSI REND A POLGÁRMESTERI HIVATALBAN

A koronavírus-járvány gyors terjedése indokoltá teszi a személyes ügyintézés gyakoriságának csökkentését és az elektronikus, valamint telefonos ügyintézésre történő áttérést, ezzel is segítve a folyamatos és biztonságos ügymenetet.

2020. november 2-től a személyes ügyintézésre hétfői napon 13.00 és 18.00 óra között, szerdán 8.00 és 12.00 óra között lesz mód, de az ügyintézők a teljes hivatali nyitvatartás alatt fogadják a beérkező telefonhívásokat.

Jegyző:

06 70/479-5182

Pénzügyi és Adóiroda:

06 70/333-6083

Műszaki és Főépítési Iroda:

06 70/455-6937

Környezetvédelmi és Városrendészeti Iroda:

06 70/984-9833

Jogi- és Szervezési Iroda:

06 70/334-3515

IDŐSEK CSOMAGJA

Az elmúlt évek hagyományait folytatva idén is élelmiszereket tartalmazó csomagot vehetnek át a Faluházban a 65 éven felüli budakalásziak, illetve azok, akik 2020. december 31-ig betöltik 65. életévüket. Az át nem vett csomagokat rászorulóknak juttatjuk el, így aki úgy érzi, hogy máshol jobb helye lenne a neki járó csomagnak, az a távolmaradásával is tud segíteni.

További fontos tudnivalók:

Az ajándécsomagra jogosultságot a személyi igazolvány, a budakalászi állandó lakcímet tartalmazó lakcímkártya, együttesen igazolja. Kérjük tehát, hogy ezeket az okmányokat mindenképpen hozzák magukkal, mert a csomagok átvétele csak ezek megléte esetén lehetséges. Más személy csak a jogosult által aláírt meghatalmazás ellenében veheti át a csomagot.

Kérjük, hogy akik egészségi állapotuk miatt nem tudják az ajándécsomagot a Művelődési Házban átvenni, hívják a lenti telefonszámot, hogy a kiszállásról gondoskodhassunk! Az ajándécsomag átvételével kapcsolatosan felmerülő bármilyen kérdés esetén hívják a Polgármesteri Hivatal ügyfélszolgálatát a **06 26/340 266-os telefonszámon**.

EBÖSSZEÍRÁS HATÁRIDEJE MEGHOSSZABBÍTVÁ

2020. december 1-ig kell lejelenteni a kutyatulajdonosoknak kedvenceik adatait. Az Önkormányzat csatlakozott az ebnyilvantarto.hu rendszeréhez, így akinek módja van rá, érdemes online megadni adatait, melyeket a jövőben mindenki saját magának tud módosítani, így hosszú távon egyszerűsödik a gazdik számára kutyáik adatainak kezelése, lejelentése. További részletes információkat találnak a témában a www.budakalasz.hu/kutya aloldalon.

ZÖLD HÍREK

Ne szennyezz, fűts a megfelelő tüzelővel, helyesen!

A levegő szennyezésében az egyik legfontosabb tényező a fűtésből, hulladékégetésből származó füst, ez alól sajnos Budakalász sem kivétel. Kormányrendelet határoz arról, hogy mi kerülhet a kályhába, kazánba: **a kereskedelemben kapható tüzelőanyagokon (tűzifa, szén, fabrikett stb.) kívül papírhulladék és veszélyesnek nem minősülő, kezeletlen fahulladék égethető.** Ez azt jelenti, hogy csakis festék- és ragasztóanyag-mentes fát szabad eltüzelnünk!

A jogszabályi tiltás nem véletlen, hiszen a lakozott, festett, ragasztott anyagok égetésekor egészségkárosító anyagok szabadulnak fel. A hulladékégetés jogsértő tevékenység, többszáz ezer forintig terjedő bírsággal sújtható. A helyes fafűtés nem csak a levegő védelme szempontjából fontos, de a fűtés költségeit is csökkentheti, ha jól megválasztott száraz, felelős erdőgazdálkodásból származó fával tüzelünk. A tüzeléshez szükséges alacsony nedvességtartalmat csak a kivágástól számított 8-12 hónapnyi fedett, szellős helyen történő száradás után éri el a fa.

Ha zavaró füstöt tapasztalunk, célravezető személyesen felkeresni a szomszédot, és jelezni neki, hogy füstje zavaró. Ha mégis intézkedésre lenne szükség, két megoldás létezik. Közérdekű

panaszbejelentést – írásos beadványt lehet benyújtani az illetékes járási hivatalhoz, a Pest Megyei Kormányhivatal Szentendrei Járási Hivatalának Hatósági Osztályához. A budakalászi városrendészek is segítségükre tudnak lenni, de csak abban az esetben, ha a zavaró égetés időpontjában dokumentálni tudják történeteket.

Idén is lesz szociális tűzifa-program

Az önkormányzat a közterületeken álló veszélyes fák kivágásakor keletkező faanyagot idén is felajánlja a lakosság számára. A kérelmeket a Polgármesteri Hivatal Ügyfélszolgálatán lehet leadni. Az Általános kérelem nyomtatványon jelezhetjük igényünket tüzelőre, a nyomtatvány személyesen átvehető az Ügyfélszolgálaton, vagy letölthető a budakalasz.hu/ugyintezes/ugyfelfogadasi-idok oldalról.

MEGHÍVÓ AZ ALSÓ-KLENITY ZÖLDÍTÉSI PROGRAM TERVBEMUTATÓJÁRA ÉS HELYSZÍNI SÉTÁRA

Az Alsó-Klenity fásítására készülő terv előzetes verzióját a Településfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság tagjai megvitatják. Szeretnénk a budakalásziak véleményét megismerni, a fásítási terveket számukra is bemutatni, ezért november 13-án 16.00 órától lakossági tervismertetést tartunk a Faluházban.

A bemutató után a tervező és Váli István, a Településfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság elnöke részvételével helyszíni bejárást tartunk, ahová ugyancsak szeretettel várunk minden érdeklődőt.

A további részletekről hamarosan szórólapon is tájékoztatjuk a lakosságot.

Jöjjön, ismerje meg Alsó-Klenity zöldítési terveit!

A tervlapok honlapunkon is megtekinthetők a www.budakalasz.hu/also-klenity-zolditesi-program aloldalon.

Európai hulladékcsökkentési hét és veszélyeshulladék-leadás Budakalászon

Tizenkettedik alkalommal rendez meg az idén az Európai Bizottság szakmai szervezete az Európai hulladékcsökkentési hetet november 21–29. között. A 2009-ben indult Európai Hulladékcsökkentési Hét nemcsak a hulladék csökkentésére, hanem az újrafelhasználásra és az újrafeldolgozásra is felhívja a figyelmet.

A programhoz bármely tagállamból bárki csatlakozhat – közigazgatási szervek, vállalkozások, magánszemélyek vagy civil szervezetek –, aki a hulladékgazdálkodás és a hulladékcsökkentés területén környezettudatosságra törekszik.

Regisztrálni a www.emi.hu/emi_kerdoiv/kerdoiv_20200824.html oldalon lehet.

Arról már a Hírmondó hasábjain is többször írtunk, hogyan és milyen módon lehet csökkenteni a keletkező hulladék mennyiségét, hogyan lehet újrahasznosítani azokat és hogy miért fontos a szelektív hulladékgyűjtés. Karácsony előtt különösen is nagy a jelentősége ennek, illetve azt is érdemes végiggondolni, hogy az általunk már nem használt tárgyak állapota lehetővé teszi-e, hogy kidobás helyett elajándékozzuk, odaadományozzuk őket. Ha meghibásodás miatt vásárolnánk újat, tehetünk egy próbát a javíttatásra is.

Budakalászon a háztartásokban képződött veszélyes hulladékot 2020. november 21-én adhatják le a lakók a Hulladékudvarban (Klinger Henrik utca, Hrsz. 1291/125, a Budakalász Lenfonó HÉV-megállónál) 8.00 és 14.00 óra között. A leadható veszélyes hulladékok listáját megtalálják a Hírmondó előző, szeptember-októberi lapszámában a 9. oldalon, illetve a város honlapján a hírek között.

Közösjégre hívogató: novemberben nyit a koripálya

Az idei téli szezonban – a járványügyi előírások betartása mellett – nagy szeretettel várja vendégeit a budakalászi Közösjég! Miért is érdemes pályánkra látogatni? Természetesen egy jégpályára főleg a korcsolyázni vágyók járnak, de a Közösjégnek az a nagy előnye, hogy mindenki számára tudunk izgalmas elfoglaltságot kínálni. Csocsózási lehetőséget biztosítunk, illetve nagyszerű büfével is rendelkezünk, ahol egy hosszú nap után egy forró tea, forralt bor mellett, meghitt hangulatban beszélgethet barátaival, családtagjaival. Ha nincs saját korcsolya, az sem baj, mert helyben közel 200 korcsolya bérelhető. A kisgyermekről sem feledkeztünk meg, kétélű korcsolyát is lehet bérelni számukra, amellyel könnyebben veszik a jég adta nehézségeket, illetve az egészen piciknek játéksarkot alakítottunk ki a büfé mellett. Születésnap helyszínként is sokszor helyt állt már pályánk és a háttér-infrastruktúrát biztosító Cserkészház. Csapatépítő tréningek, találkozók kapcsán is forduljanak hozzánk bizalommal!

A sportolni vágyó általános iskolás fiúkat és bátrabb lányokat nagyon várjuk a budakalászi VIDRA SE jégkorongcsapatba, a lányokat pedig műkorcsolyázó csapatunkba! Korcsolya oktatóink igyekeznek évről-évre megújulni és izgalmasan, illetve magas szakmai színvonalon átadni a tudást felnőtteknek és gyerekeknek egyaránt.

2021 januárjában szeretnénk Önöket a mára nagyon népszerűvé vált rendezvényünkre, a Jégpályák Éjszakájára meghívni, illetve számos egyéb programmal szeretnénk ezt a szezont is felejthetlenné tenni. A járványügyi intézkedéseket folyamatosan nyomon követjük az önkéntes és a pályán dolgozó egészségének megóvása érdekében. A sátorral fedett 525 nm-es budakalászi közösségi műjégpálya megnyitását: 2020. november 10. hétfőtől tervezzük. Amennyiben további információkat szeretne a Közösjégről, kérjük, látogasson el honlapunkra a kozosjeg.hu címen, valamint további információ telefonon kérhető a 06 20/510-5130-as számon.

*Jeges üdvözléssel:
a budakalászi KözösJég nevében
Szabó Flóra korcsolyaoktató*

Beszámoló a cserkészek elmúlt hónapjairól

A budakalászi cserkészek ezen a nyáron sem tétlenkedtek. A járvány ellenére eredeti formájukban tartottuk meg ötnapos Tanyázásunkat a kisebbek és segítőik részvételével, majd a hagyományos tíznapos Táborát is, talán azzal a különbséggel, hogy ekkora esőzést már régen láttunk, de ez nem törte le a lelkesedésünket.

Együtt voltunk, küzdöttünk az elemekkel, de felejthetetlen élmény marad az idei nyár is. Hasonló elszántsággal vágtunk bele szeptemberben a cserkészsévkébe is. Az őrsgyűlések ugyan csak októberben indultak, de a munkánkat megalapoztuk egy vezetői hétvégével Tahiban, ahol a sok megbeszélés és átgondolás mellett jutott idő kikapcsolódni és játszani is. Szeptember végén gyűlt össze az egész csapat az évkezdő csapatmisére, ahol a rajvezetők átvették megbízatásukat. A hagyománynak számító táborvetítés eredeti formájában elmaradt, de az őrök összeállva, vagy magukban tekinthették meg a videót.

Párhuzamosan lezajlott a Toborzás is: idén újabb 53 taggal bővült a cserkészcsoport, így a csapat létszáma már végesen közelít a 400 főhöz, mellyel egyértelműen Magyarország legnagyobb cserkészcsoportjai között vagyunk. Az idei cserkészsévkében kitűztük magunk elé zászlóshajónak az eddigi rendszerek és elképzelések megerősítését, illetve a Cserkészsövetséghez kapcsolódva a lelkeség elmélyítését is. Amíg az őrsgyűlések egyre több helyszínen és időpontban zajlanak hetente, az őröket összefogó rajok nagy erővel szervezik az őszi túráikat.

A Cserkészház körüli grundmunkáknál hetente fordulnak meg az őrök, felkészülve már a téli időszakra. Hogy milyen a budakalászi cserkészség? Egyre növekvő csapatunkkal, kerületi és szövetségi jelenlétünkkel, illetve a különféle vezetőképzőkben való részvételünkkel kürtöljük szét a világban: „Egy csapat, egy szív, egy lélek, így alkotunk egységet!”

*Forián-Szabó Miklós
1111. számú Szent István cserkészcsoport, Média Medúzák*

PARLANDO, RUBATO – IZGALMAS ŐSZI KIÁLLÍTÁSOK A FALUHÁZBAN

A 2020-as év kétségkívül rendhagyó módon alakult. A tavasszal ránk köszöntött pandémia átírta mindennapjainkat. Életünk megannyi, korábban megszokottan működő szegmensét kellett újratervezni: munkavégzést, gyermeknevelést, közeli s távolabbi rokonainkkal, barátainkkal a kapcsolattartást, közösségi élményeket, programokat – így nem utolsó sorban kultúrafogyasztásunkat is. Mozi, koncert, kiállítás – mindezek elérhetősége természetesnek tűnik, ám amikor egyre korlátozottabban juthatunk ilyen jellegű időtöltéshez, akkor bizony előbb-utóbb ráeszmélünk, mennyire hiányoznak, ha elmaradnak. Fontos, hogy továbbra is legyünk óvatosak és tartsuk be a járványügyi előírásokat!

A fentiekre is figyelemmel, a Kós Károly Művelődési Ház és könyvtár az idei őszi évadban igazán szemet és szívet gyönyörködtető kiállításokkal és irodalmi, zenés rendezvényekkel készült, amelyek egyéni vagy szűkebb körű megtekintésekor a járványügyi előírások figyelmes betartása is könnyebben megoldható.

A Kávézóban szeptember-október hónapban sor került könyvbemutatóra, Fucskó Miklós Édenkerthelyiség c. kötetével ismerkedhettek a jelenlévők (erről részletesebben is olvashatnak a 22–23. oldalon), Külüs László Barcsay-díjas festőművész alkotásait csodálhattuk meg egy tárlaton, november 5-én tartott finisszázssal Both Miklós népzenegyűjtő Ismeretlen Ukrajna című fotókiállítása zárt, november 6-án a szintén a főleg zenei munkásságáról ismert Szokolay Dongó Balázs Parlando, Rubato címet viselő grafikai kiállítása nyílik, amelyet Szutor Katalin festőművész adventi ikonkiállítása, A fény érintése követ már a karácsonyi előkészület jegyében.

Ezzel párhuzamosan a Galéria is igazi kulturális és esztétikai csemegéket kínál: a szervezők fotókiállítással – Kódolatom a Világnak, Viczián Pál fotóművész művei –, Authentic Folk Expóval, illetve Zelenák Katalin Ferenczy Noémi-díjaskárpitművész Fragmentumok fantázianevet viselő iparművészeti kiállításával várják a kultúra szerelmeseit.

A gazdag programkínálat során következő állomása Szokolay Dongó Balázs Parlando, Rubato tárlata.

Fotó: Fidelio

Szokolay Dongó Balázs nevét zenészként sokan ismerik, a népi fúvós hangszerek mesteréről azt azonban már kevesebben tudják, hogy kiváló képzőművész is, aki hosszú ideig őrlődött a zenei és képzőművészeti pálya között, míg végül az élet maga jelölte ki a számára az utat. – A népzene-szek, táncházak gyakrabban hívtak szerepelni, így zenészként kezdtem dolgozni – mondta. Az eredetileg rajztanárként végzett mu-

zikusnak most a Faluházban is megtekinthető kamarakiállításán szülőföldje Tótkomlós, a régi alföldi tanyák, illetve a közeli Mártély tájai, házai, csónakjai, láthatóak. A grafikák egy-két színes kép kivételével főként diópáccal készültek, még a zenei pálya előtt, több mint 20 évvel ezelőtt, és a művész gyermekkorának szűkebb pályáját és világát ábrázolják. – A muzsikos lét kis szünetet diktált a

festészetnek. De ezek a tanyák, faluvégek bizony benne laknak azóta is minden hangban. Meditáció, a teremtett világot nem kizsákmányoló emberek tanyájáról, az ecset, spakni mint egyszeri érintő eszköz segítségével. Az alkotások háttérében meghúzódik a vásárhelyi festőiskola Alföld iránti rajongása, a megannyi népművészeti tárgy esztétikája, és természetesen a gesztusfestészetben való rendületlen hit – vall a tárlat képeiről Szokolay Dongó Balázs. Tótkomlós élő skanzen lehetne, ha a helyiek nem festették volna rózsaszínűre műanyag nyílászárós otthonaikat – fogalmazott a művész a képek kapcsán, amelyek még őrzik azt a világot, amelyet ma már egyre kevésbé érhetünk tetten.

HE

Érdekesség – a címadó két szó zenei kifejezés:

Parlando: beszédszerű előadásmód. A zenei ritmus a hangok időértékéhez és a szöveghez igazodik. Kottahű képet nem is szokták kiírni, a megvalósítás az előadó művészi feladata. A parlando előadásmód különösen a régi magyar népdalokhoz, siratóénekekhez kötődik.

Rubato: tetszés szerint, ami leginkább az időmértékre vonatkozik. Vonatkozhat egyes frázisokra, periodusokra, de az egész mű folyamára is. Ez esetben tempo R. jelöli, ami annyit jelent, hogy az egész darabot nem szorosan a kijelölt időegység szerint kell előadni, hanem tetszés szerint.

NÉVJEGY

Szokolay Dongó Balázs (Tótkomlós, 1965–)

Népzene, valamint népzenei ihletésű improvizatív zenét játszik dudán, furulyán és szaxofonon. Gyermekéveit Békés megyében töltötte. Mezőgazdasági, majd rajzpedagógiai tanulmányok után kezdett zenével foglalkozni. A Kárpát-medencei folklór mélyebb tanulmányozása során kezdett népzene-feldolgozással foglalkozni, így születtek saját kompozíciói, illetve azok a modern, kortárs hangvételű improvizatív zenei alapok, amelyek egyúttal magukon hordozzák a régmúlt zenei kultúráját is. Népzene-szként 1990 óta rendszeres szereplője a magyar zenei életnek. A koncertezés mellett zenészerzéssel és alkalmazott zeneirással (tánc- és bábszínházi zenék) is foglalkozik. 1994-ben lett a Népművészet Ifjú Mestere cím birtokosa. Oktatott és oktat több külföldi (pl. Academy of Music and Drama Népzenei Tanszéke) és hazai (Óbudai Népzenei Iskola) zenei intézményben. A legtöbbit foglalkoztatott magyar zenészek egyikeként partnere és állandó alkotótársa – többek között – Sebestyén Mártának, Lovász Irénnek, Palya Beának, Szalóki Áginak, de szívesen zenél Both Miklóssal is, akitől a kiállítóhelyet átveszi itt, Budaörsön. 2005-ben Artisjus-díjat, 2016-ban Prima díjat kapott.

November 6. – november 23.**Parlando Rubato**

Szokolay Dongó Balázs grafikai kiállítása

November 26. – január 4.**A fény érintése**

Szutor Katalin festőművész adventi ikonkiállítása

November 14. szombat 20.00**Trio Target koncert****Vendég: Dizzy Dog**

Kapunyitás: 18.30

19.30 óra Dizzy Dog

21.00 óra Trio Target

Jegyek: 1500 Ft

Jegyinformáció: www.tixa.hu**November 15. vasárnap 14.00****ArchiRegnum Nap**

Bővebb információ: 06 30/533-4410

és level@szenkoronaorszaga.huTovábbi információ: www.szenkoronaorszaga.hu**November 19. csütörtök 11.00****Komolyzene gyerekeiknek**

A Nemzeti Filharmonikusok interaktív előadása

Belépő: 1000 Ft

November 20. péntek 10.00**Dúdolj! Ringass! Táncolj!**

A foglalkozást vezeti: Paár Julcsi, Csíki Gergely és a Kortárs Népzene Társulat.

Belépő: 1000 Ft/ gyermek

Testvérkedvezmény: 500Ft/ testvér

November 21. szombat 9.00**Barlangok és bányák a Kevélyen**

Kalandozások Gerstenkorn András geológussal

Találkozás 9.00-kor a budakalászi Millenniumi keréknél

(Budai út–Kőbányai út sarkán)

Regisztráció: andras.gerstenkorn@gmail.com vagy telefonon

a 06 20/544-9261-es telefonszámon

Részvételi díj: 500 Ft/fő/túra

Jegyek kaphatók a túra kezdetén, a helyszínen

További információ: www.koskarolyh.hu**November 25–27.****Kutatók éjszakája**További részletek: www.koskarolyh.hu**November 26. csütörtök 19.00****Hangfürdő**

Havi egy alkalommal szeretettel várunk mindenkit, aki egy óra nyugalomra vágyik. Plédet és polifoamot hozzatok!

Belépő: 1000 Ft

November 28. szombat 10.00 – 20.00**Ajándékozz kézműves meglepetést karácsonyra!**

Hazai kézműves termékek adventi vására workshopokkal

További részletek: www.koskarolyh.hu**November 28. szombat 13.00 – 17.00****Levendula Kör**

Adventi koszorú és karácsonyi lakásdekoráció készítése

PROGRAMOK**November 28. szombat 16.00****Adventi hétvégék – gyertyagyújtás 1.**

Program:

Bereczky Örs református lelkész adventi gondolatai

Kalász Suli műsora

Helyszín: Kárpátok Őre szobor előtti tér

(Lenfonó, Héví-állomás)

November 28. szombat 18.00**Angyali szó zengedez**

Sebestyén Márta és Andrejszki Judit közös öröme koncertje

Adventi és karácsonyi énekek, dallamok népi és írott forrásokból

Belépő: 1500 Ft

November 29. vasárnap 18.00**M.É.Z. koncert – „Mármoros utazás”**

Kelta eredetű népek költeményei, zenével

Közreműködik: Kautzky Armand színművész

Belépő: 1500 Ft

Ez a program az NKA Hangfoglaló Programjának támogatásával valósul meg.

December 5. szombat 16.00**Adventi hétvégék – gyertyagyújtás 2.**

Program:

Kelemen László atya adventi ünnepi gondolatai

Telepi Suli diákjainak műsora

Helyszín: Kárpátok Őre szobor előtti tér (Lenfonó HÉV-állomás)

December 10. csütörtök 19.00**Contempo Classic koncert**

A Contempo hangszerösszeállítását tekintve különleges,

a szokványostól meglepően eltérő hangszereket ötvöz.

A fuvolista-szaxofonos Pozsár Eszterhez Horányi Sándor

gitárral, Csirkulya József pedig cimbalommal társul.

A zenei világ, amit létrehoznak, szintén egyedülálló.

További információ: www.koskarolyh.hu**December 12. szombat****Természetjáró kör téli túrája a Róka-hegryre**További információ: www.koskarolyh.hu**December 12. szombat 16.00****Adventi hétvégék – gyertyagyújtás 3.**

Kiss Péter lelképásztor meghitt gondolatai

Nyitnikék Óvoda karácsonyváró műsora

Helyszín: Kárpátok Őre szobor előtti tér (Lenfonó HÉV-állomás)

December 19. szombat 13.00**Levendula Kör**

karácsonyi asztaldísz-készítés, csomagolási praktikák

További részletek: www.koskarolyh.hu**December 19. szombat 16.00****Adventi hétvégék – gyertyagyújtás 4.**

Kelemen László atya karácsonyi gondolatai

Gyertyagyújtás a Kárpátok Őre szobor előtti téren,

fellépnek a Telepi óvoda óvodásai

December 19. szombat 19.00**Cuki presszó évszázó koncert**

A járványügyi helyzetre való tekintettel a programváltoztatás jogát fenntartjuk. A programokon kérjük a járványügyi előírások maradéktalan betartását!

FELELŐS ÁLLATTARTÁS

KUTYÁVAL PÓRÁZON AZ OMSZK PARKBAN – AZ ELSŐ NEGYEDÉV TAPASZTALATAI

Július közepe óta használhatják újra a kutyások, a kedvencükkel mozgásra vágyók, gyermekeikkel és kutyáikkal együtt sétálni kívánó családok az Omszk parkot. A közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló 11/2015. (IV.30.) számú rendelet 6.§ (1) bekezdése új pontokkal egészült ki, amelyek szerint a Kahl am Main sétány kivételével a gyalogos úton és az azon kívül eső zöldfelületeken pórázon sétáltathatók az állatok, a tó északi oldalán pedig egy kisebb öbölben a vízhez is leengedhetők. Az elmúlt időszak tapasztalatait a közösségi média felületein olvasható hozzászólásokkal, illetve a Városrendészeti és Környezetvédelmi Iroda észrevételeivel kiegészítve foglaljuk össze.

Zizi kutya és az őszi Omszk park Fotó: Koren Judit

Az új szabályozás bevezetését lakossági fórum, illetve egy online kérdőív előzte meg. Sok volt a bizonytalanság, hiszen igen széles közönséget érintő elképzelés megvalósítását kellett – a helyi igényeknek és adottságoknak megfelelően – körültekintően előkészíteni. Főként a futópályán sportolók, a horgászok aggódtak, de a park tisztaságát és nyugalma feltöltő kalásziakat is meg kellett győzni arról, hogy adjanak egy esélyt a kutyás közösségnek.

A kutyás munkacsoport már a

rendelet előkészítésekor felhívta a figyelmet arra, hogy ha megnyílik a park a négy lábúak és gazdáik előtt, akkor az egyúttal egyfajta vizsgát is jelent számukra közösségi együttélésből.

Az elmúlt három hónap mérlegéről a Városrendészeti és Környezetvédelmi Iroda adatai, valamint a különböző közösségi oldalakon olvasható vélemények beszédesen tudósítanak. Az első hónapokban, júliusban és augusztusban összesen 15 napon történt intézkedés: legtöbbször a nem megfelelő helyen történő sétáltatás és a nem a kijelölt helyen való fürdetés miatt kellett figyelmeztetni a gazdákat. E mellett több esetben is gondot okozott a póráz hiánya, valamint a kutyaürülék fel nem szedése. A rendészek a kezdeti időszakban minden esetben szóban figyelmeztették a kutyát sétáltatókat a szabályok betartására, bírság kiszabására eddig nem került sor. Érdekes, hogy több olyan bejelentés, illetve közösségi felületen tett jelzés is érkezett, amelynek valóságtartalmáról az utóbb a helyszínre érkező városrendészeknek nem sikerült megbizonyosodniuk. A látogatók számára ugyanakkor – úgy tűnik – még mindig nem egyértelmű, melyek azok a sávok, ahol a kutyával is sétálhatnak. Ezt további eligazító táblák kihelyezésével segítheti a város. A városgazdától azt is megtudtuk, hogy a Budakalász tisztaságáért is felelő „zöld” munkatársak

sem találkoztak lényegesen több kutyapiszokkal fűnyírás és egyéb terepmunkáik közben, mint a rendelet módosítását megelőző időben. Kaptak viszont jelzést arra vonatkozóan, hogy a tó 11-es út felőli oldalán is örülnének a kutyát sétáltatók padnak, illetve a kutyafuttatón további kutyaszemetesek kihelyezésének. Ezeknek lehetőségét megvizsgálja az Önkormányzat.

Bőven akad tehát még tenni- és változtatnivaló az irány azonban jó, és eddig úgy tűnik, nem volt elhibázott döntés bizalmat szavazni a kutyás közösségnek, és beengedni őket kedvenceikkel a parkba. Természetesen mindezek általános tapasztalatok, s az is bizonyos, hogy egyetlen rossz élmény is elegendő ahhoz, hogy bárki általánosságban lesújtó véleményt alkosson. Ezért bátorítunk, sőt kifejezetten kérünk mindenkit arra, hogyha szabálytalanságot tapasztal, jelezze az elkövetőnek, szükség esetén pedig a városi rendészet felé. Egymásra figyelve, egymást megszólítva és tiszteletben tartva nyugodtan figyelmeztethetjük társainkat közös zöldfelületeink megfelelő használatára.

A kezdeti bizonytalanságot követően talán elmondható, hogy minden aggodalom ellenére – legyenek kutyások vagy nem kutyások – a kalásziak példamutatóan fogadták, kezelték és tartják az egymás mellett élés és közös közterület-használat új szabályait, s szintén ebben a szellemben közelednek és közelítenek egymáshoz a tó partján. Segítsük egymást abban, hogy ez így is maradjon!

Czinke Zsuzsanna,

a 4. sz. választókerület képviselője

Néhány vélemény a közösségi oldalakról:

”

Az egy-két kupac kutyaguminál nagyobb problémának tartom a padok mellett eldobált cigarettacsikkeket.

”

Konfliktusról én nem nagyon hallottam. A jelek szerint működik a dolog.

”

„Futás közben találok póráz nélküli kutyával a tónál, illetve egyszer láttam kutyagumit a futószőnyegen, de másnapra el lett takarítva.”

”

Kutyatulajdonosként azt látom, hogy össze-vissza sétáltatják a kutyákat, annak ellenére, hogy ki van írva, hol lehet, és hol nem. Látszik, hogy úgy vannak vele, hogy 'jaj, hát mit árthat, ha arra megyünk?' Az ember a kisujját nyújtja...

”

Kutyásként is sokszor sétálok arra, ha vendégek jönnek, akkor kutyátlanul is. Mindkét oldalról csak jó tapasztalatom van; nem látok széthagyott kakit, és minden eb pórázon van.

”

A tiltás előtti állapotoknál jobb lett sokkal. [...] Szerintem meg kell férjen egymás mellett a sokféle közösség. Nem jó a monokultúra itt sem. És ez is egy tanulási folyamat. A lényeg, hogy jó szabályok legyenek, amit be lehet tartani és tartani.

”

Nagyon jól Semmi gond. A macskák, békák, vadkacsák, és egyéb állatok közül a kutyák sincsenek kiltitva. Mindenkié a tópart.

mámoros utazás

kelta eredetű népek költeményei, zenével

méz

koncert

2020. november 29.
vasárnap 18.00

közreműködik

KAUTZKY ARMAND

Belépődíj: 1.500 Ft

Ez a program az NKA Hangfoglaló Programjának támogatásával valósul meg.

KÓS KÁROLY MŰVELŐDÉSI HÁZ ÉS KÖNYVTÁR

2011 BUDAKALÁSZ, SZENTENDREI ÚT 9. +3626/340 468 +3670/411 0751

WWW.KOSKAROLYMH.HU INFO@KOSKAROLYMH.HU

NKA
Nemzeti
Kulturális Alap

Angyali szó zengedez

Adventi és karácsonyi énekek, dallamok népi és írott forrásokból

Andrejszki Judit

ének, csembaló, orgona, dob

Sebestyén Márta

ének, furulya, dob

2020. november 28.
szombat 18 óra

Belépő: 1.500 Ft

KÓS KÁROLY MŰVELŐDÉSI HÁZ ÉS KÖNYVTÁR

2011 BUDAALÁSZ, SZENTENDREI ÚT 9. +3626/340 468 +3670/411 0751
WWW.KOSKAROLYMH.HU INFO@KOSKAROLYMH.HU